

Brassói Lapok

Ára 5 lei

Szerda
1931 * október 28

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

247. szám
XXXVII. évtőlvcn

Ára 5 lei

A lejtőn nincs megállás

A belügyminiszter betiltott két bukaresti lapot

Terrorisztikus házkutatás a Lupta szerkesztőségében

Bukarest, október 26.
A bukaresti sajtóban, a politikai körökben és a közvéleményben egyaránt óriási megütközést váltott ki a Jorga-kormány legújabb tulkapása: a Lupta és az Ordinea című fővárosi napilapok szombati számának elkobzása.

A sajtószabadság elvének arcücsapása után a belügyminisztérium szükségesnek tartotta, hogy a felbolygatott közvéleményt egy hivatalos nyilatkozattal megnyugtassa. Szombaton délután adták ki a belügyminisztérium kommunikéjét, amely nem is tulságosan titkolt cinizmussal közli a nyilvánossággal a következőket:

„A belügyminisztérium „sajnálattal” közli, hogy az Ordinea és a Lupta című lapokat közérdekből kénytelen volt elkoboztatni s ugyancsak közérdekből állandósítja a két lappal szemben elrendelt intézkedéseket, megjelenésüket továbbra is betiltva.”

Ami röviden és világosan azt jelenti, hogy a Jorga-kormány nem elégszik meg a sajtószabadság elvének pillanatnyi felrugásával, hanem

bevezeti azt a rendszert, amely mindörökké lehetetlenné teszi az olyan lapok megjelenését, amelyek a kormányt és annak ténykedéseit a legélesebb bírálat alá veszik.

A belügyminisztérium hivatalos kommunikéjével szemben még nem ért véget az a hadjárat, amelyet a kormány indított a két fővárosi lap, s elsősorban a Lupta ellen. A sajtóellenes offenzíva legfrissebb fejezeteként vasárnap délelőtt 11 óra után újból olyan események játszódtak le, amelyek még jobban megerősítik azt a hitet, hogy

a Jorga-kormány nálójában teljesen figyelmen kívül hagyja az ország alkotmányát és törvényeit s diktatórikus hajlamainak pillanatnyi szeszélye szerint döbbsenti meg a közvéleményt újabb és újabb erőszakosságokkal.

Tehát vasárnap délelőtt 11 órakor a Lupta Sarindar-utcai épületébe több egyenruhás rendőrtiszt és polgári öltözköztet viselő detektív és egy fegyveres rendőr lépett be. Megálltak a Lupta szerkesztőségének ajtaja előtt és kopogtattak. Vasárnapi munkaszünet lévén, a szerkesztőség helyiségében a lap munkatársai közül senki sem tartózkodott. A rendőrök hosszas dörömbölésre a zárt ajtó mögött végre jelentkezett a szerkesztőség szolgálja és közölte, hogy a lap igazgatóságának parancsára az ajtót senkinek sem nyithatja ki. Az ajtó előtt türelmetlenül várakozó rendőrök közül valaki elkör.

„Azzal fenyegette meg a szolgát, hogy ha azonnal nem nyit ajtót, belönek.”

A szerkesztőségi szolga újra elismételte, hogy az ajtót nem nyithatja fel. A rendőrök nem távoztak, hanem tovább dörömböltek. Végre a szolga unta meg a dolgot s egy mellékajtón kilépett, hogy felvilágosítást kérjen a szokatlan időben történő látogatás felől. A következő pillanatban a szolgát félreállították és benyomultak a szerkesztőség helyiségébe.

A rendőrtisztek ezután hozzáfogtak a Lupta szerkesztőségének átkutatásához. A szekrényeket és az asztalok fiókjait felnyitották, a kéziratokat átvizsgálták és szanaszét dobálták, egy részüket pedig magukhoz vették, azokkal a lappeldányokkal együtt, amelyek a Lupta elkobzásáról megemlékeztek. Még a szerkesztőségi kályhákat is tüzetesen átkutatták.

Ezzel egyidőben három detektív egy emelettel feljebb behatolt Biruescu Titu felelős szerkesztő magánlakásába, ahol alapos házkutatást tartott. Végül még a

padlásra is fel akartak menni, de ott erős lakat zárta le az ajtót s azt a rendőrtisztek mégsem törték fel.

A házkutatás lezajlása után a rendőri bizottság távozni akart. A szerkesztőség szolgálja panaszkodva állt a rendőrtisztek elé s elmondotta, hogy őt most már

elcsapják az állásából, mert utasítás ellenére mégis felnyitotta az ajtót.

— Gyere át a rendőrséghez, — vigasztalta a szolgát Mitteanu kvestor. — Azonnal kapsz 3000 lej havi fizetést és borravalót annyit, amennyi kell.

Az erőszakos házkutatások híre termé-

szetesen gyorsan elterjedt a fővárosban, nagy elkéseredést és felháborodást váltva ki mindenütt. Vasárnap délután a bukaresti sajtószervezetek már tiltakozó gyűléseket tartottak s azokon a legélesebben ítélték el a kormány legújabb sajtóellenes atrocitását.

Fagure, a Lupta főszerkesztője, a lap betiltását követő eseményekről távirati úton tett jelentést az uralkodónak s közölte vele azt is, hogy szombaton délután, a lapelkobzást végrehajtó rendőrök a rikkanca-gyermekeket brutálisan zárták.

A bukaresti lapok hétfői számai a Lupta szerkesztőségének jelentése alapján számoltak be a házkutatás botrányos eseményeiről, a nyilvánosság előtt is elítélve a kormány eljárását.

Teljes bizonytalanságban a Hoover-év lejártá előtt

HIVATALOS KOMMÜNIKÉ HOOVER ÉS LAVAL TÁRGYALÁSAINAK CSÖDJÉRŐL

A francia miniszterelnök konok magatartásán újra meghiusult a gazdasági válság szanálása

Washington, október 26

Laval amerikai útja végleg meghiusultnak tekinthető. A francia miniszterelnök vasárnap Stimson házában kétóra hosszat tanácskozott Borah szenátorral, aki tudvalevőleg a békerevizitót és a jóvátételi terhek mérséklését állította a mai gazdasági válság szanálásának elengedhetetlen feltételül.

Borah a Lavallal való tanácskozás után nyilatkozott az újságíróknak és k jelentette, hogy a közte és Laval között fennfőgő ellentétek semmivel sem csökkentek. A Reuter iroda washingtoni levelezője szerint már semmi remény nincs a megegyezésre Franciaország és Amerika között az olyan életbevágó kérdésekben, mint a leszerelés, a biztonsági paktum, a háborus adósságok, jóvátételek és a békeszerződésnek mielőbbi revíziója.

Hoover és Laval vasárnap délután újból tanácskoztak, majd folytatták a negbeszéléseket hétfőn is, amikor a következő hivatalos kommuniké adták ki:

„A tárgyaló felek megállapítják, hogy Franciaország és Amerika között őszinte bürátság áll fenn. Le kel lazokban szögezniük, hogy nem azért ültek össze tanácskozásra, hogy a gazdasági válság, a leszerelés, a jóvátétel és a háborus adósságok kérdésében kötelező megállapodásokat létesítsenek. Kétségtelen, hogy Hoover-év lejártá előtt gondoskodni kell további teendőkről, amiket azonban csak januárban fognak az érdekelt államok negbeszélni.”

Laval, akinek magatartásán minden jóhíszemű kísérlet meghiusul, holnap valószínűleg már visszaindul Európába.

Sztrájkokkal fenyegetőznek a nemzet napszámosai

Kétszáz tanító részvételével izgalmas kongresszus volt Bukarestben

Jorga az iskolák mellé műhelyeket és könyvkereskedéseket akar létesíteni

Bukarest, október 26.

Vasárnap délelőtt tíz órakor kezdődött meg Bukarestben a Romániai Tanítók Országos Egyesületének az évi közgyűlése, amelynek megtartása körül olyan mérges harc zajlott le annak idején az országos szövetségi elnök és Jorga miniszterelnök között. A kongresszusra az ország minden részéből több, mint kétezer tanító sereglett fel.

Ez a feltűnően nagy szám külön is jelentőséget adott annak a közgyűlésnek, amelynek megtartása elé az előzmények miatt is nagy érdeklődéssel nézett a közvélemény is, és a politikai körök is.

A gyűlést Toni elnök nyitotta meg, ugyanaz, aki az izgékonys és hatalmaskodó Jorgával annak idején a gyűlés megtartása körüli kínos harcot lefolytatta. Megnyitó beszédében kihangsúlyozta, hogy az iskola, amelynek az ország talpkövet kellene képeznie, mellőzött helyzetbe jutott és a jogtalan sérelmek egész özönét kénytelen elszenvedni. A tantestület tagjait megalázó vegzaturák áldozatává tették s még legszentebb, törvényben lefektetett jogait is lábbal tiporják. A tantestület összes katonái között a tanítók vannak a legelítéltebb helyzetben.

Az állam a javadalmazások tekintetében nem tartja be a törvényeket sem, sőt odáig vitte a dolgot, hogy

a mai helyzetet a tanítói kar cinikus kigunyolásának lehet tekinteni.

Az ország tantestülete tudja, hogy a mai körülmények között fizetésemelésre nem számíthat, nem tűri azonban a csökkentést sem és tiltakozik a késedelmes kitalások ellen. Az ellen pedig, hogy az iskolafenntartási költségekkel a megyék, illetve a városok és a falvak költségvetéseit terheljék meg, az ország egész tantestülete egyetemesen emeli fel tiltakozó szavát.

Az elnök megnyitó beszédét több ízben a kongresszus elkéseredett zajongása szakította félbe. Csak akkor volt mélyes és hideg csend, amikor az elnök beszédében Jorga miniszterelnököt, vagy valamelyik politikust emlegette. Jellemző volt a politikusok elleni rideg hangulat, hogy Mihailache volt miniszter sem üdvözölte hangos riadalom, pedig ő tanító s ma is tagja az egyesületnek. Mihailache is beszélni akart, de aztán a hangulatot látva, visszavonult.

Toni beszéde után Misipeanu tanár emelkedett szólásra s mint a tanárok ki-

küldöttje biztosította a tanítói kart arról, hogy a középiskolák tantestülete szeretettel viseltetik a tanító-kollégák iránt. Aztán Jorgát kezdte dicsérni, amiből az derült ki, hogy Misipeanu tanár nem annyira a tanári karok, mint inkább a közoktatásiügyi minisztérium kiküldöttje.

A napirendi pontok tárgyalásánál számos felszólalás történt. Az általános elkéseredés miatti ideges hangulatot a déli órákban feszült várakozással fokozta az a levél, amelyet Jorga miniszterelnök intézett a kongresszus elnökségéhez. Toni olvasta fel a levelet, amelyben

Jorga miniszterelnök szívélyesen üdvözli a tanítói kart, s bejelenti, hogy a kongresszusra is szeretne eljönni, de nem teheti ezt addig, amíg nem tudja, hogy a tanítók miről is tárgyalnak.

A kongresszus tagjait láthatólag megalátozza ez a levél. Azt a három tag delegációt, amelynek az eddig elhangzott tárgyalási anyagról kellett beszámolót vinnie a miniszterelnöknek, éljenzések közepette választották meg. A delegáció elment és Jorga miniszterelnök délután 5 órakor meg is jelent a kongresszuson.

Toni elnök meleg szavakkal üdvözölte a magas vendéget, a kongresszus tagjait.

„LERESCHE“
FABRICATION FRANÇAISE
QUALITE GARANTIE

borotvapenge
a legalkalmasabb, az a penge, amely Franciaországban a közkezdveltségnek örvend. Kiváló minőségéről meggyőződhetik, ha díjtalan próbát kér a romániai vezérképviselőtől.

NARCISSE H. BALTHAZAR
Bucuresti, I. Str. Selari 7.

pedig meleg tapsvihart előlegezték neki. Azután Jorga beszélni kezdett. A szokásos üdvözlő szavak elrecitálása után rátért a kongresszus tárgyi követeléseire is. Kijelentette, hogy az eddigi iskolai költségvetés harmadára való leszállításától nem tekinthet el. Rekompensációképpen azonban néhány talpraesett ötlete van.

A városi intézetek mellé műhelyeket állít be s ezeknek a jövedelmét kárpótlásul szánja az iskolák javára.

A falusi iskolák mellé pedig könyvkereskedéseket engedélyez, hogy a tanítói kar ezzel pótolja megcsappant jövedelmét. És többféle. Némelyek el attól sem, hogy az iskolák fenntartását a városi és községi költségvetések terhére utalja át. Ezzel szemben azonban megnyugtató a tanítói kart, hogy gondoskodni fog arról, hogy a községek és városok iskoláigényekben rendszeresen viselkedjenek.

Ezzel körülbelül el is mondotta azt, amit mondani akart. Választ nem várt, hanem megfordult és otthagyta az elnemi kongresszust. Távozásakor nem üdvözölt tapsvihart, ellenben felállott Toni elnök és kijelentette, hogy

a kongresszus a legteljesebb mértékben elégedetlen a miniszterelnök magatartásával és kijelentéseivel.

Elkeseredett közbeszólások zavarták minduntalan az elnököt: Sztrájkot, mondjuk ki a sztrájkot!

Toni elnök csak nagy erőfeszítések árán tudta lecsillapítani annyira a kedélyeket, hogy a szünetelés arra a gyűlésre elült. A kongresszus azonban tovább tart s a miniszterelnök látogatása távolról sem készítette elő a többi gyűlések békés hangulatának az útját.

Egy brassói kereskedő izgalmas kalandja az országúton

Brassó, október 24.
Kellemtelen és izgalmas utikalandja volt Pillmann Rudolf brassói kereskedőnek, aki tegnap felesége és két ismerőse társaságában autókirándulásra indult. Hosszúfalu után, a mint a szerpentin egyik kanyaránál lassították az iramot,

egy 25 év körüli, román nemzeti ruhás, vadászkalapos férfi, lövése emelt revolverrel megállásra kényszerítette őket.

Az utolsó támadó, miután a kirándulók átadták a náluk levő pénzt, az autót belsejében kezdett el kutatni, esetleges eldugott értéktárgyak után.

Pillmann kihasználta a kellő pillanatot s a banditára vetette magát.

A dulakodás során a rabló legurult a lejtős domboldalon és nyomtalanul eltűnt.

A kereskedő Brassóba érve, azonnal jelentette a támadást a rendőrségnek, ahol azonban azt az érthetetlen választ kapta, hogy semmi közük az ügyhöz.

A csendőrség sem akart, — ünnepnap lévén, — Pillmann rendelkezésére állani.

Nem hinnék, hogy a belügyminisztérium jóvá hagyja azt a gyakorlatot, hogy ünnepnap szabad tevékenységük van az utonállók-nak.

Kombinációk Maniu körül

Bukarest, október 26.
A pártpolitikai élet előterében még mindig Maniu bukaresti látogatása áll.

Általában az a vélemény alakult ki, hogy Maniu bukaresti megjelenése jelentős fordulat a belpolitikai életben, mert arra lehet következtetni belőle, hogy az önkéntes szünetelésbe vonult vezér újra hajlandó-nak mutatkozik a nemzeti-parasztpárt elnökségének elfoglalására.

Erre annál is inkább sor kerülhet, mert a legutóbbi időben olyan események történtek, amelyek semlegesítik azokat az okokat, amik miatt Maniu annak idején háttérbe vonult.

HARRY LIEDTKE BRASSÓBA JÖN!

Koronatanács dönt a Marmorosch-bank ügyében

A ma reggeli bukaresti lapok már kényszeregyezségről írnak

Bukarest, október 26.
A ma reggeli bukaresti lapok egyrésze befejezett tényként közli, hogy a Marmorosch-bankház ügyében a reorganizációs kísérletek meghiúsultak és Romániának ez a hatalmas pénzügyi terhe meg fogja kényszeríteni a kényszeregyezséget.

Egyes lapok már azt is tudni vélik, hogy a Marmorosch-bank száz százalékos kvótát fog felajánlani hitelezőinek.

Ezekkel a hírekkel szemben meg kell állapítanunk, hogy a Marmorosch-bank-

ház ügyében döntés még nem történt és így minden kombináció korai. Tény az, hogy a Nemzeti Banktól várt segítség mindaddig nem érkezett meg és valószínűleg a jövőben sem fog megérkezni, miután a Marmorosch-bankház által szükségelt jelentős visszszámítási hitel erősen túllépné a megengedett kereteket és gyengüléssel fenyegetné a lejt. Ismételjük azonban, hogy viszont a kényszeregyezés sem határozatolt el. A döntő szót az országos jelentőségű

bankház válságában, minden valószínűség szerint, a ma délutáni szinajai minisztertanács fogja kimondani. Ezen a minisztertanács, amelynek rendkívüli jellege van, a király fog elnökölni.

A kormány tagjai ma délelőtt a R. piddal indultak el Szinajába.

A Marmorosch-bankház igazgatótanácsa ma ülést tartott, amelyen visszatartották Blank, Tabakovici és Söpkéz igazgatók lemondását. Blank Arisztid a lemondását egyelőre fenntartja.

Egy jasi moziban felrobbant a vetítés alatt álló filmtekercs

A menekülők legázolták egymást, a tüzoltók gázmérgezést kaptak

Jasi, október 26.
Vasárnap délután borzalmas szerencsétlenség történt Jasiban a Gelzer-moziban. A mozi gépházában előadás közben hirtelen felrobbant a vetítés alatt levő filmtekercs, amelynek lángjából a darabhoz tartozó többi filmtekercsek is felrobbantak.

A mozi nézőterét zsúfolásig megtöltött közönség soraiban a hatalmas dördülések és gépház vetítőnyílásain kicsapó lángok iktóztos pánikot okoztak.

A közönség fejeszített igyekezett menekülni a sötétben maradt nézőteréről s rémes tülekedésben sok gyermeket és asszonyt úgy összetaposnak, hogy súlyos sérülésekkel szállították őket kórházba.

A tüzoltóság hamarosan a robbanás színhelyén termelt, minthogy azonban a tüzoltókat nem szerelték fel gázmáskokkal,

közülük hatan olyan komoly gázmérgezést kaptak, hogy három már a halállal vívódik.

A tüzet rövid fáradozással sikerült elfojtani, s csak azután siethettek a mozi gépházának segítségére. A gépész rendkívül súlyos égési sebeket szenvedett, de még élt, amikor a tüzoltók a robbanás színhelyéről elszállították. A megindított vizsgálat eddig még nem derítette ki, hogy a filmtekercs robbanását és a borzalmas szerencsétlenséget tulajdonképpen mi okozta.

Mussolini mondotta Nápolyban:

Összeomlás és kétségbeesés örvényébe taszították a világot a békeszerződések!

Róma, október 26.
Az olasz fascista párt vasárnap nagy népgyűlést tartott, amelynek az a körülmény ad különösebb jelentőséget, hogy maga Mussolini miniszterelnök is beszédet mondott. A Duce beszéde különösen abból a szempontból érdemel figyelmet, hogy

az európai politika ütköző pontjait alkotó nagy kérdésekről a legnagyobb nyíltsággal és bátorsággal mondott ítéletet,

éppen egyidőben Laval francia miniszterelnök washingtoni és Grandi olasz külügyminiszter berlini látogatásával.

A Duce beszéde tulajdonképpen a fascizmus eddigi eredményeinek és a fascista Olaszország külpolitikai irányelveinek összefoglalása volt. Mussolini beszédében rámutatott arra, hogy a fasciz-

ta Olaszország már 9 évvel ezelőtt felvetette Londonban a jóvátetelek és a háborús adósságok rendezésének kérdését, majd azt fejtette ki, hogy a nemzetek közötti egyenlőségről ma még beszélni sem lehet, Nem lehet azért, mert

Európa államainak egyik csoportja még mindig állig van fegyverben, a másik csoportot pedig meg a védekezés lehetőségétől is megfosztották. Újjáépítésről sem lehet addig beszélni, amíg nem változtatják meg a békeszerződéseknek azokat a rendelkezéseit, amelyek a világot a gazdasági összeomlás és a kétségbeesés örvényébe taszították. Feltűnést keltő nagy beszéde végén Mussolini azt a kijelentést tette, hogy a béke gondolatát csak igazságossággal lehet szolgálni s igazság nélkül továbbra is csak az erőszak és a gyűlölet érája marad meg Európában.

Felkérkedett a szekérre és:

Hátulról fejszéivel agyonverte a jószívű fuvarost

Megdöbbszent rablógyilkosság Szatmármegyében

Szatmár, október 26.
A szatmármegyei Sárköz község határában borzalmas kegyetlenséggel végrehajtott rablógyilkosságot fedeztek fel. A sárközi határban, távol az országúton a mezőn dolgozó emberek egy céltalanul ottveszteglő szekérre lettek figyelmesek. Amikor rosszat sejtve közeledtek a szekérhez, elémülve fedezték fel, hogy a szekér bakján egy férfi véres holt-

teste van. Rövidesen megállapították, hogy a szekér bakján talált férfit napokkal a bűntény felfedezése előtt gyilkolták meg. A gyilkos fejszevágásokkal végzett az áldozattal. A támadás hátulról történt, úgy, hogy az áldozat nem is védekezhetett. A véres bűntény elkövetője az áldozatot teljesen kifosztotta és a nála talált pénzt és értékesebb holmikat zsákmányképpen magával vitte.

A csendőrség nyomozása közelebbi adatokat is hozott napvilágra a sárközi határban történt rablógyilkossághoz. Megállapították, hogy az áldozat Rencz Bertalan dragomérfalvai fuvaros, akit jóhiszeműsége és szívesége hajtott bele a

borzalmas halállal végződő kalandba. Tisztázták ugyanis, hogy a fuvaros legutolsó útja alkalmával egy fiatal euhanic felkérkedett a szekérre. Az ismeretlen fiatalember azzal keltett maga iránt részvétet, hogy árvának és munkanélkülinek mondotta magát. Rencz Bertalan még meg is vendégelte a siránkozó euhanicot s úgy indult vele vissza a falujába.

Rencz Bertalan azonban ezután többé senki sem látta s két nappal később is csak a holttestét találták meg a sárközi határban, messze az országúttól, ahová a gyilkos a szekert kihajította, hogy bűnét egyelőre leplezze.

A csendőrség most széleskörű nyomozást indított ennek a titokzatos euhanicnak a kézrekerítése érdekében, mert minden jel arra vall, hogy a jószívű fuvarost 6 verte agyon és 5 fosztotta ki. A nyomozás egyelőre nem vezetett eredményhez.

Véres vasárnap Paraguay fővárosában

London, október 26.
Assuncionban, Paraguay fővárosában, vasárnap véres forradalmi események játszódtak le. A város főterén nagy tömeg verődött össze, amely főképpen diákokból állott s megrohanta az egyes szerkesztőségeket, később pedig rohamra indult a belügyminisztérium és az elnöki palota ellen is. Itt a palotaőrség gépfegyvertűvel fogadta a tömeget, amelynek soraiból 12 halott és 28 súlyos sebesült maradt az ütközet színhelyén.

A forradalmi események indító rugója az, hogy a lakosság Paraguay jelenlegi elnökének távozását követeli. A vasárnap délelőtti zavargásokra a kormány az ortromállapot elrendelésével a munkásság az általános sztrájk proklamálásával felelt.

Biztosítva van a Berkovitz-bank betéteinek visszalizetése

Bukarest, október 26.
Ismeretes, hogy a Berkovitz-bank, amikor bejelentette a fizetési képtelenséget és megkérte a kényszeregyezséget, a betétek teljes összegének fedezésére a bank tulajdonosai, a Berkovitz-fivérek, magánvagyonuknak jelentős részét is felajánlották a betétek fedezésére. Minthogy azonban ez a felajánlás csak magánlevél formájában történt, a betétesek nyilvános gyűlésen követelték, hogy a felajánlást a bíróság előtt tegyék jogszervé és visszavonhatatlanná a banktulajdonosok. Ez a jogi forma tegnap meg is történt és az illovi törvénysek a magánvagyonról képező fedezeteket, amelyek főleg értékes fővárosi ingatlanokból állanak, a kényszeregyezségi aktívákhoz csatolta. Az első évben a bank a visszafizetendő betétek után 4, a másodikban 6, a harmadik évben pedig 10 százalékos kamatot fizet. A kényszeregyezés kimondására rövidesen sor fog kerülni.

REDOUTE MOZGÓ BRASSÓ.
Telef. 145.

Ma hétfőn

„DANTON“
FRITZ KORTNER-rel a főszerepben

Következő műsorunk:

Muzsikus Jankó
H. GYUKIEVICS novellája. ROGULSKI hegedűművész

Igy kergetik őket a kigyulás és a gyújtogatás felé!

Végig a gazdaságilag kiszikkasztott Háromszéken...

Itt régen Eldorádó volt s most este nem gyúlnak ki a lámpák és nincs tűz az újságpapírosba csavart cigaretta meggyújtására

A riportér új körútra indul...

Kézdivásárhely, október 26.

A riportér újabb körútra indul. Maga mögött hagyja a várost, ahol a gazdasági panaszok szakszerű magyarázatok kíséretében hangzanak el, ahol este munkanélküli emberek állanak a sötét sarkokon s darabocská kenyerért értéki adományért nyújtják ki tenyerüket s ahol — minden szakszerűen alátámasztott és a megdöbbentő emberi nyomorúság minden külsőleg is látható jel ellenére is, — csörög még az aprópénz s ha lassabb iramban is, de általánossá válik az asszonyok fejbubuján az ajdívatu pörgekalap.

A város melle még emelkedik és sütyed, szivja magába a megromlott gazdasági levegőt s az aprópénz csörgése a hörgést helyettesíti. Néha fuldoklik is s nehéz köhögése közben kisorsítja összeszáradó torkából a felismerést:

— Nem ad több levegőt a falu!

A falu kiszikkadt, elhervadt. Nem tudja már elvégezni azt a szerepet, amit a természetben a fák, növények töltenek be. Nem tudja kicserélni, felüdíteni a levegőt. A gazdasági levegőt.

A riportér újabb körútra indul s rótvörösi szízi mezőkön keresztül szédeleg a falu felé.

És a falu szavát először templomban hallja meg:

— A rókának oduja van, a madárnak fészke... Az ember fiának azonban maholnap nem lesz hol lehajtania a fejét...

Krisztus szavát kiált vissza az évezredek multból s végigharsonázik a letarolt mezők felett, amelyek már hirdetik a közeledő telet.

★

A riportérnek be kell számolnia uti tapasztalatról. Tudja, hogy újat nem mondhat, mert mindenütt minden ugyanaz már, legfeljebb más számadatokat, új neveket kellene beírnia, ha más vidékről mást akar mondani.

És azt is tudja, hogy a szegénység évszázadok előtről visszazugó zsolozsmájában forradalmi erő zug. Nem új már az a megállapítás, hogy az elkeseredés forró láva a talpunk alatt s hogy a szegénység kiszikkadt zombikjának már csak a szikra kell, hogy végigkigyózzék a veszedelmes tűz minden irányban...

De a közeledő veszedelem mozgó erőt még senki számon nem vett!

még lüktethetett volna. Ezt azonban maga az állam dugta el. Beszüntette a nyugdíjfizetéseket és nincs kiutalása rendesen a tisztviselők részére sem. A garasok, a hörgő-csörgő aprópénz áramlása is megszűnt. A folyamat tökéletesen befejeződött.

★

A földmivések kunyhójában este nem gyúlnak meg a lámpák, mert nincs pénz petróleumra. Az újságpapírosba csavart kapa-dohány félnapig lóg gyújtatlanul a gazdája ajakán, amíg utközben ingyen tüzre akad.

Az iparos szélnek eresztette legényeit s maga is kábultan és munkanélküli ül a műhelyében. Van olyan is, aki a foltozásból beszedett garast a korcsmába hordja s részegen a szocializmusról szaval, botladozó nyelvvél is kétségbeesetten ügyelvén arra, hogy olyant ne mondjon, amibe a figyelő rendőr beleakadhat.

A kereskedő sápadtan áll üzlete ajtajában s az adósded előtt úgy megszalad, hogy gaddanul hagyja a boltját.

A nyugdíjas és a hivatalnok feketülő ajakkal szorítja vissza még a kikivánczó mondanivalót.

Az orvos ingyen, vagy hozomra rendel... És az ügyvéd reszkelve gondol arra, hogy falura kell kimennie árverezni. Visszautasítja a jelentkező pert is, hiszen a bélyegköltéseket nem tudja már előlegezni s ha tudja is, vajjon vissza tudja-e kapni majd a pör után?

Az élet megállott, de állóhelyében buzog és kiömleni készül. Mert jól jegyeztük meg, ez a tömeg még nem a kiéhezett, elgyávult az ütesrevinnyogva visszahúzódó megfélemlített állat, (bár helyenkint ilyen is van)! A gazdasági épületek telve vannak még, a padlások roskadoznak. Veszíteni való még nagyon sok van. Erdemes még görcsösen bekapaszkodni a meglevőbe és vérbeborult szemmel nézni minden olyan jelenségre, amely ezt is, a meglevőt is, a mindennapi kenyeret is, felemészteni készül. Ha békét hagyának neki, talán leszámolna azzal, hogy ki apadt a pénz s neki várnia kell, rongyoskodva bár, de addig, amíg a világ urai segítenek a bajon. Megvárna ezt az időt, mert enni valója még van a rongyoskodást pedig e tudná viselni.

De nem hagynak békét neki, hanem üzik hajszolják tovább, most már a kenyértelenség felé, a fődélletelenség felé...

A rókának oduja van, a madárnak fészke, az ember fiának azonban maholnap nem lesz, ahol lehajtsa fejét.

Kergetik őket a kigyulás és a gyújtogatás felé...

Ez az, amit a riportérnek számon kell vennie körútja nyomán s amire a következő cikkeiben fel kell hívnia az illetékesek figyelmét.

Amíg még nem késő!

Kacsó Sándor

Itt régen Eldorádó volt...

Kézdivásárhely és környéke Háromszék megyének az a sarka, ahol nem is olyan régen, alig néhány évvel ezelőtt is még, föltornyosodott az eleven élet s jótékony hatását messzi vidékekre érezte a munka. A hálás föld ontotta a terményeket, amiből aztán könnyen táplálkozott az ipar és a kereskedelem. Pityókával vármegyékét látott el ez a vidék, megmaradt feleslegét pedig a szeszgyárak dolgozták fel s hozták ki belőle megtévezett nyereséget.

Megtermettek a kenyérmagok is, nem nagyon kellett érték idegen vidékeknek adózni. A fából is kivitelre termelt.

Mindezekben felül azonban volt olyan márkás terménye is, amely akkor is fenntartotta és jóléttel árasztotta el a vidéket, ha minden más kereseti lehetőség kimerült. A kézdivásárhely és Bácsán és Berlinen keresztül Franciaországba szállították. Románia lencsekivitelét ez a vidék biztosította. Jó külföldi pénz ömlött érte az országba. Jutott belőle bőségesen

a közvetítőknek is, nem törte senki a fejét azon, hogy ügyesebb megszervezéssel maradtalan nyereséget biztosítsa a termelőknek.

Kézdivásárhely Románia legforgalmasabb mezővároskája volt. A terményekből beömlő pénz rendes körforgásban oszlott szét mindentüvé és mindenkinek. A kisiparos is olyan tág gazdasági keretek között mozgott, hogy már-már a nagyipar hátrányait érintette. A csizmadia 15—20 legénnyel dolgoztattak. A munkás jól keresett és jól fogyasztott. A gazdaember sem gyűjtötte halomra a pénzét, hanem vásárolt szívesen, mert volt miből. Ki gondolt akkor arra, hogy ilyen közel van az a gazdasági betegség, amely minden egészséges gazdasági vért elmeszesít? És ha gondolt is valaki rá, mit tehetett volna ellene? Voltak takarékosok, akik ingatlan értékekben, sőt pénzben is nagy vagyonokat gyűjtöttek össze. Ma ott vannak ezek is, ahol a többi. Elégítélük csak annyi, hogy szörnyűlködni lehet gyors tönkremenésükön.

Fokonkint dugult el a pénzforgalom

Nem a termelő nép a hibás. A nép dolgozott és termelt úgy, mint eddig. Felülről oltották be a halálos betegség csiréit. Először a szeszgyáraknál kezdődött. Jött a szeszszindikátus és fojtogatni kezdte a mezőgazdasági szeszgyárakat. Törvényrendeletek is jöttek: a pityókát nem szabad szesztermelésre fordítani. A vidék egyik legértékesebb terméke elérte a teljességét. A fölleség összegyűlt és elrotthadt. A szeszgyárak még küzdöttek a jövőért, termeltek tovább, de egyre lassabb iramban, hiszen a szeszszindikátus csak korlátozott mennyiségben vett át tőlük anyagot. Feketeszesz panama a kézdivásárhelyi szeszgyáraknál nem volt, tehát tönkre kellett menniük. Leállottak egészen. Még ma is van Kézdivásárhelyen 12—15 vagon szesz, ami már évek óta áll ott, mert a szeszszindikátus nem veszi át, másképpen eladni pedig nem lehet. A kézdivásárhelyi palinkások ma a regétből vásárolják a szeszt, mert az ottani bor-

szesz adója csak 32 lej fokonkint. A helyben termelt és évek óta raktáron levő szesz fokonkint adója pedig meghaladja a 100 lejt. A bor viszont, amiből a borszesz készül, egyáltalában nem esik adó alá.

Míntha ügyesen kiszámították és elrendezték volna az egészet!

Aztán jött a terménykrízis. A gabonának alig van ára. A lencse, a híres kézdivásárhelyi lencse, valamikor, a konjunkturalis időkben, 3000 lejt is megért mázsáinkint. Később 1500—1700 lejt állandósult. Ma 600—700 lejt lenne, de a természet is segített az embernek a rontásban, hogy a nyomor nagyobb legyen. Az esős nyár miatt megpettyesedett a lencsetermés nagyrésze és így már csak takarmányként értékesíthető. A takarmánylencse mázsáinkint ára pedig 120 lejt lenne, ha vennék. A pityókatermés még segíthetett volna valamit a bajon, de hát a szeszgyárak állanak, kereslet nincs.

Jött aztán a bank és az állam

Ők jöttek utóljára ebben a retentő körforrásban: a bank és az állam. A bank, amely a jó időkben olyan könnyörtelenül a maga hasznára akart kihasználni mindent és az állam, amelynek nemcsak élnie kellett a népből, hanem segítenie is azon a népen, hogy élhessen belőle.

A gazdasági vérkeringés fokozatos eldugulása most már kényszerűen hajította a bankokat azon a lejtőn, amelynek megépítésében ők is derekasan kivették a részüket. Még sem segíthettek magukon. Ellenben, most már akarataikon kívül, betetőzőivé váltak a romlásnak. Akkor, amikor a legnagyobb szükség lett volna arra, hogy a tartalékoltt pénz megmozduljon s új erőt öntsön a kiszikkadt vér-

erekbe, akkor hullani kezdtek a bankok is. Nem voltak jók arra, hogy a felszívott pénzfölösleget megtartsák és a szükség idején visszaadagolják, pedig ez lett volna a szerepük.

A kisebb vidéki pénzügyintézetek már régebb eldugultak. És jött utánuk a Transylvania befagyása, amely betetőzte a folyamatot.

Kézdivásárhelynek és szék környezetének 28 millió lej betéte fagyott be a kényszerű egyezség nyomán a Transylvániáról.

Emberek tömege sir és átkozódik, hogy „valósággal kicsalták a pénzt a magasabb betéti kamatok ígéretével, mert a bank egyre csak dagadni akart.”

A legutolsó, egészen vékonyka hajszálér

A szép Pixavon-haj

elérhető most

Pixavon shampoonnal is

Teljesen mentes a szódától.

Egy kis csomag 2 mosásra elég és ára csak 10 Lei.

Grandi
olasz külügyminiszter
megérkezett Berlinbe

Berlin, október 26.

A német kormány tagjainak római látogatása visszaadására Grandi olasz külügyminiszter vasárnap reggel 9 óra 37 perckor megérkezett a német fővárosba. Fogadására a pályaudvaron megjelent Brüning miniszterelnök, von Bülow államtitkár, Schubert római német nagykövet, Tatenbach gróf, a birodalmi külügyminisztérium elnöki osztályának vezetője, Orsini Baroni berlini olasz nagykövet, az olasz követség és konzulátus több vezető tisztviselője.

Brüning a pályaudvar perronján Grandi feleségének hatalmas vörös rózsacsokrot nyújtott át, majd a pályaudvar ünnepi fogadótermében felállított mikrofonba néhány mondatos üdvözlő beszédet tartott, amelyet az összes német rádióállomások közvetítettek. A pályaudvar előtt az olasz külügyminisztert és kíséretét a nagyszámú tömeg és az olasz kolónia tagjai meleg ünneplésben részesítették.

Ezután Grandi a német kancellár kíséretében az Esplanade-szállóban levő szállására hajtatott, majd 11 óra előtt néhány perccel Baronini nagykövet kíséretében látogatást tett Brüningnél, akivel háromnegyedórás beszélgetést folytatott. Ezután von Bülow államtitkárt kereste fel az olasz külügyminiszter. Brüning 12 óra 30 perckor viszonzta Grandi vizitjét az olasz nagykövetségen. Az olasz és német államférfiak találkozásain

politikai és pénzügyi kérdésekről tanácskoztak.

Délutáni 1 órakor von Bülow államtitkár az Adlon-szállóban dezsónét adott az olasz vendégek tiszteletére. Később Grandi az olasz nagykövetségen fogadta az olasz kolónia tagjainak tiszteletét.

— Sorra feloszlatták a csikmegyei községi tanácsokat. Csikszerebából jelentik: Különböző szabálytalanságokra hivatkozva, újabb öt község tanácsát oszlatta fel a csikmegyei prefektúra. Gyimesközéplek, Csikmindszent, Gyergyóbékás, Csikszenttamás és Csikszentdomokos választott tanácsainak feloszlata után, valószínűleg sor kerül hasonló intézkedésre több községben is, hogy a tanácsokat a kormány részéről teljesen megbízható falusi politikusok alkossák.

ASTRA (Apolló) MOZGÓ Brassó

Oktober 26 és 27-én fut:

Gyilkosság a fangos filmstúdióban

Főszerepben: GERDA MAURUS és HARRY FRANK

Szerdától közkívánatra megismételjük Lehar Ferenc operettjét:

„A mosoly országa”

Főszerepben: Richard Tauber

**Minden dohányzónak fehér fogat és
tisztá légzést biztosít a**

Aki a dohányzás hatását ismeri, tudja, hogy milyen nehéz a fogak sárgulását megakadályozni és eltüntetni. PEBECO az erősítő sóiban tartalmazza azt a hatásos anyagot, ami minden dohányzónak megtartja fehér fogait.

Kapható tiszta cin-tubusokban,
20 és 32 Lei-ért.

PEBECO
FOGPASZTA

AVERESCU hajlandó levezetni az új választásokat

Bukarest, október 26.

A néppárt tegnap tartott értekezletén újra elnökké választották Averescu marsallt, aki hosszabb beszédben foglalkozott a politikai helyzettel. Kifejtette, hogy értetlennek tartja, miért kellett jönnie a Jorga-Argetoianu rezsimnek, amikor itt van a néppárt, amely felválthatna

volna a nemzeti-parasztpártot. A továbbiakban programot adott a jövőre, és kijelentette, hogy az országnak szabad választásra van szüksége, amelyet ő hajlandó levezetni. Alelnökök Maissner, Coanda, Goga, Negulescu és Dobrescu lettek.

Felvételek a köztisztviselők elkeseredett gyűléséről

HÁROMSZÁZEZER TISZTVISELŐ A KÖLTSÉGVETÉS MŰTŐASZTALÁN

**Erélyesen tiltakoznak az újabb elnyomórólási szándék ellen,
mely megvonná tőlük a tisztességes élet lehetőségét**

Ebek harmincadján a falu jegyzője

Bukarest október 26.

Császárvágás készül az állami költségvetésen, kétségbeesett kongresszusra szaladtak hát ismét össze az ország közalkalmazottai. Mert a kincstár orvos-professzorainak a műtő-kése legkönnyebben a különös előszeretettel mindig az ő húsukba mélyed.

Kerek tizenhárom milliárddal akarja csökkenteni a pénzügyi kormány az államháztartás kiadásainak az összegét s újra napirenden a köztisztviselő-probléma, a létszám-csökkentés és áldozat-hozatal keserves kérdése.

EGY ELKESEREDETT GYÜLÉS

A Marna-mozgó majd szétrobban, úgy feszíti falait az izgatottság és elkeseredés heve. Tekintélyes tömeg szorult ki az utcára s ennek megafón továbbítja a szónokok hol tiltakozó, hol meg belátást kérő beszédeit. Pedig még két más kongresszus ülészik egyidejűleg a főpárosban: a tanítóké és Averescu marsall pártjának a nagy-gyűlése.

Igaz, — fejtegeti a leghiggadtabb, legtárgyilagosabb szónok, aki aligazgató az ipar- és kereskedelemügyi minisztériumban, — ma 85 ezerrel több büdzsét kap, az állami költségvetésből elő alkalmazottja van Romániának, mint 1914-ben, még ha beleszámítjuk is, hogy az ország közel két és félszeresére növekedett meg. A háborút megelőzőleg ugyanis 114 ezer volt a közalkalmazottak száma. A többlet azonban nem a tulajdonképpeni közigazgatási gépezetben mutatkozik, hanem mindenekelőtt a hadseregben, a bírói és tanfolyamokban. Ezek vannak túlméretezve és nem a közigazgatás személyzete, amely alig haladja meg a huszezeret a 518 ezerből...

A tulajdonképpeni közhivatalnok-retegen már nem lehet számottevő összeget megtakarítani, hacsak éhezésre nem akarnak kárhóztatni bennüket. Fizetésüknek idestova a felét ugyanis adóba adjuk, keresetibe, globál-ba és — áldozatiba.

Egy másik szónok konkrét esetekkel világítja meg, miben áll a személyzettel való takarékoskodás. Leépítenek régi, bevált tisztviselőket, hogy mint „szakemberek” protekciósok kerülhessenek a helyükbe.

Az egészségügyi minisztériumban augusztus 15-én véglegesítették hivatalfőnöki állásban havi 14 ezer 500 lej fizetéssel egy hölgyet, aki mindössze hét hónapot szolgált, most meg Amerikában van szabadságon. Kinevezése minden alap indokolás nélkül, teljesen törvénytelenül történt.

A beszédes példák óriási felzudulást váltanak ki. S ennek a szónoknak van a legnagyobb sikere, mert nem félt nevetet is említeni...

Próbálja ki az új
ME DE LUXE
hosszan lyukasított pengét
ANGOL GYÁRTMÁNY
GILLETTE borotvakészülékekhez használható.

Különben újra — hatszszor már? — felsorakoznak a köztisztviselői követelések: fizetés- és nyugdíj-rendezés, 4 ezer lejese minimális és 40 ezer lejese maximális fizetés (most 60 ezer lejese is van), az álláshalmazás elleni törvény életbeléptetése, az áldozati adó megszüntetése, a megélhetés tényleges olcsóbbá tétele, a köztisztviselői vagyonok felülvizsgálata, a törvénytelen kinevezések, előléptetések és nyugdíjazások revíziója.

A póstatisztviselőknek semmilyen vas-

uti kedvezményük nincs, ezt sérelmezik leginkább.

Aztán egyhangulag követelik a fizetések és nyugdíjak pontos folyósítását.

Az egyik kategória tullicitálja a másikat: az ezzel kapcsolatos panaszok terén: vannak akik öt-hat hónapja nem kapták meg a fizetésüket.

A rekordot a jegyzők tartják, akiknek tulnyomó része a tavaly február óta, tehát három hónap hiján kerek két esztendeje nem kapta meg fizetését.

„A lakosság könyörületéből élünk...!”

Alkalmunk volt közben rövid beszélgetést folytatni a községi jegyzők országos szövetségének az elnökével, Comsa Sándor zsidói körjegyzővel, aki a következőkben vázolta a falu jegyzőinek helyzetét:

— A községek nem tudnak, az állam pedig nem akar fizetni bennünket, holott a most még érvényben levő közigazgatási törvény 539. szakasza értelmében köteles volna. Számítalan közbenjárásra a tavasszal megígérték a pénzügyminisztérium, hogy 40 milliót alapot bocsát rendelkezésünkre a hátralékos fizetések szám-

lájára, de ebből sem láttunk egy banit sem.

Az ország ötezer jegyzője akik közül több, mint másfélszer Erdélyben működik, a legabszurdabb helyzetben él. Valósággal a lakosság könyörületéből kell élnünk.

Ráadásul az új közigazgatási törvény, amint a múlt héten magától Ottescu belügyi államtitkártól értesültem, új csapást készít el számunkra.

Újabb állami tisztviselőknek nyilatkoztatnak bennünket, ami rendben volna, ezzel egyidejűleg azonban megvonják

LAVAL UR és rokonai

Laval, a francia kispolgár, aki csak annyiban különbözik honfitársaitól, hogy nem piroskás, hanem mulattképű, Amerikában sűrű-forog most. Meg nem érdemelt, méltatlan kiváncsisággal figyeljük mozgólódását, amitől pedig semmi jó nem várhatunk. A conciergek és brasséria-tulajdonosok népe, amelynek ősei Dumas regényeiben még mint rentések szerepeltek, ma csak éppen összébb-szorult egy kicsit, kevesebb pénzre van, de ezt aztán annál többször számolja. A kispolgár indult most el Laval személyében, esernyővel és géokkal, hogy biztosítsa magának fenyegetett kis tűzhelyét. En az egész mai Franciaország lényegét egy szemgolyóban látom, amely a concierge-fülké kerek retesén át kémkedve kifigyel, amikor éjszaka valamelyik lakója hazaérkezik. Ha ismeri, akkor rögtön vissza is fekszik a színes cihája alá és nyugodtan továbbhorkol. Mert a concierge a legtöbb párisi hotelekben egyuttal a patron is, vagyis a főnök. Ezek a párisi concierge-patronok találták fel egyébként azt a készüléket is, amellyel ki se kell kelni az ágyukból, hogy a kaput kinyissák, hanem a csengetésre a fejüknél kigyul egy tükör, amelyben látni lehet, hogy ki áll kint a kapunál és, ha megbízható a jövevény, akkor a tükör mellett, úgy fektében, megnyom csak egy gombot és a kapu magától kinyílik. Ez a „tulajdonát álmában is ellenőrző” készülék ragyogó jelképe a bejeddő, szőkés, piroskás petit-bourgeoisnak.

Ennek a Lavalnak egyik fivérére, akit Arnal-nak hívtak és aki történetesen az én patronom volt a Place de la Bastille a Hotel Modelben, elmondok egy esetet, amely jellemző egész kiterjedt családjukra. Már régóta Párisban éltünk, amikor egyszerre csak megérkezett hazulról egy barátom, tütytyedt, kövér fiu. Persze, hogy rögtön hozzámszállt és — minthogy

amugyis kétszemélynek való ágyban aludtam — nagyon jól elfértünk egymással. Akkoriban sokat dolgoztunk, tanultunk, járkáltunk egész nap, esténként mindig fáradtan jöttünk haza, örültünk, ha lefekhettünk és aludhattunk. A legszolidabban éltünk tehát, a nő, — hiába voltunk Párisban — eszünkbe se jutott. Arnal urnak a szobáért járó bért is a legpontosabban fizettük. Egyik este megint így kimerülve ténfergünk be a kis előszobába odalent, a carrère, ahonnan szinte nyilgyenesen kanyargott fel a sok emeletre a keskeny falépcső, amikor hirtelen kijön a fülkéjéből Arnal ur és azzal lép meg bennünket, hogy felmondja a szobát, holnap költözhetünk is.

De hát miért, Mösszjő Arnal? Nem értjük. Nem fizetünk rendesen?

— Önök már négy hét óta laknak együtt egy szobában és még nem volt hölgylátogatójuk. Már többen szóltak. Rossz híret keltik a szállodámnak. Tesék holnap kiköltözn.

Ugyancsak Laval urnak a másik fivére pincér volt a Rotonde-kávéházban a Boulevard Montparnasseon. Itt egyszer találkoztam kellett Tolsztoj Leó fiával, aki ugyanugy nézett, mint az apja, orosz-lánfeje volt, csak soványabb és kevésbé bozontos kiadásban. Mindennap idejárt. Bejövök tehát a helyiségbe és elfogom ezt a pincért.

— Mondja, Tolsztoj ur volt ma itt már?

Erre, anélkül, hogy arrafordulna, a karjával kibök hátrafelé, még pedig olyan arckifejezéssel, mintha valaki egy ruhás, koszos macskára mutatna, amelynek állandó helye van a sötét sarkában. Az ördögbe, te állat! — éleződtem már Tolsztoj mellől e piszok garcon felé, — hát nem tudod, hogy ki ez a férfi, hogy ez kinek a fia?!

Nem tudta. Vagy tudta. De mit bántal! A legkevesebb érzékűk ezeknek a bennszülött franciáknak van a nagy francia irodalom iránt is, amelyet a francia írók tulajdonképpen nekünk külföldieknek írnak. Ők csak élnek belőlük, illetve a

sok idegenből, aki e művész- és írószagra Párisba csődül évről-évre.

Sose fogom elfelejteni. A Rotonde-tól nem messze volt egy másik kisebb brasséria, a „Petit Napolitain”, ahova azért jártak sokan, mert tudták, hogy Verlaine is idejárt, sőt a falon függött egy kis könyvszekrény is, amelyben néhány könyve poshadt. A tulajdonos ingyen vendégként türt itt sokaig egy Miran nevű öreg román származású író, csak azért, mert Verlaine barátja volt és a furcsa életű lírikusról érdekes dolgokat tudott elmesélni a brasséria kíváncsi külföldieinek. Mig azután egyszer március holnapra kidobta az öreg. (Igaz, hogy nagyon elhanyagolt volt már, folyton varkározott). Rájött ugyanis, hogy már nem jövedelmez eleget és így nem éri meg az a rothadt kis csigalevest, a mouillet, amit elébetolt, már eddig is megfelelő megvetéssel. Kevés volt az utóbbi időben Verlaine csodálójá, tehát Verlaine barátja is pucolhat.

Mit mondjak még? Ezek a Laval rokonai. Egy bűdös vasat sem lehet tőlük kapni, fel lehet fordulni mellettük éhen.

Hát ettől várunk mi pénzt vagy engedményt?

Laval urtól? Akinek sárga a foga, mert naponta százszor odaveri az utolsó kis

soust is — —?!...

Naivitás. Benamy Sándor

JÖN
REDL EZREDES
kémkedési ügye
A német beszélő
filmgyártás szenzációja
Modern Mozgóban

Hírek

Pezsgőbontás

gyöngéden, tapintatosan...

A tapintatot és gyöngédséget a kultúra és a civilizáció ama értékes vívmányaként szoktuk elkönyvelni, amely előnyösen különböztetik meg az Urat a Bugyristól.

Ime: iskolapéldája annak, hogy miként kell és illik embertársaink érzékenységét tapintatos gyöngédséggel olykor-olykor, persze nem mindig, szem előtt tartani:

A tánclokál tejüveg ajtaján hajnali órában jó hatlagu társaság lép be. Mint nagy emberek, akik irtóznak a tömegtől, de anélkül élni megsemmisítik, szinte bájosnak nevezhető zavarokkal és elfogódottsággal keresnek szabad asztalt. A tulaj és a személyzet földig hajlik a kései vendégek előtt, akik úgy ülnek egy asztal köré, mint a lumpolás örömeit első ízben élvező gimnazisták.

Hogy milyen szerények, kisigényűek és szolidak! Még az obligát feketét, a sötétet, a fekete kékűt is visszautasítják. Annál nagyobb figyelemmel fordulnak a lokál táncsalábu csillagait felé. Egymást nézik, mint a kékűt egy-egy fordulóra.

Egy jó, öreg óra eltelté után a fraktkos pincér két üveg pezsgőt állít a társaság asztalára. Az üvegek ott állnak bontatlanul. Főnök és pincérsereg élénk, de mosolygó diplomáciai tárgyalásokat kezd a társaság tagjaival. Közben, határozott alafestésű a szakszofon rikolt, a dob taktusra dübörög, a táncsillagok fáradtan és unottan, de várakozásteljesen állnak Terpsychore istennő oltárán.

A lokál tulsó felében csendesen kvaterkázik egy másik társaság. És egyszer csak pincér lép az asztalukhoz:

— Uram, hozzák meg azt az üveget, hogy üljének át ide, ehhez az asztalhoz...

— A pincér himez, hámoz — aztán mégis kiböki:

— A másik társaság tagjai nem szeretnék, ha önök meglátnák, mi történik a páholyukban...

Minden szem egyszerre szegeződik a páholy felé. Ahol nem történik semmi, mindössze annyi, hogy — a pincér nagy pukkanással bonjja fel a pezsgős üveget.

— De hát kik azok, akik nem tudnak pezsgőt inni, ha más is látja?

A pincér diszkrétan olarolja a nagy titkot:

— Az adóhivatal, kérem. Tetszik érteni? Mégis, a mai világban pezsgőt inni... Nem szeretnék, ha valaki így látná őket... Tapintat, kérem...

Nemde, megható ez a tapintatos gyöngédség? Amely pezsgőbontás előtt oly élesen határolja el a párnákra, havi fizetésükre aspiráló Adócazart a nagy nyílbanosság előtt tapintatlanul siránkozó és pezsgőző Adóalanytól...

— fz —

— Szabadlábra helyezték Josifot, a Banca Cetatea igazgatóját. Joan Josifot, a brassói Banca Cetatea igazgatóját öt hónapi vizsgálati fogság után 100 ezer lej kaució ellenében szabadlábra helyezték. A vizsgálat tovább folyik.

— Gyilkosság egy bukaresti külvárosi korezmában. Bukarestből jelentik: A fő város Tei negyedének egyik vendéglőjében véres verekedéssel végződött a vásárnapi delutáni mulatozás. Szász József asztalos szóváltásba elegyedett Gheorghescu Chirita mészárossal. Veszekedés közben Szász megszúrta Gheorghescut, aki egy doronggal úgy fejbeütötte ellenfelét, hogy az azonnal meghalt. A gyilkos mészárost a rendőrség letartóztatta.

— Meghalt Székely Ferenc a Székely és Réti butorgyár társtulajdonosa. Marosvásárhelyről jelentik: Budapesten a Székely szanatóriumban meghalt Székely Ferenc, a Székely és Réti butorgyár társtulajdonosa. Asztmáját ment kezeltni a magyar fővárosba, ahol azonban már nem tudtak rajta segíteni. Halála Marosvásárhelyen, hol közszeretnek és tiszteltnek örvendett, nagy részvétet keltett.

— Agyonvert egy csendőrt az őrmesterre. Crajovából jelentik: Megdöbbentő csendőrbatalás áldozata lett Manescu György itt szolgáló csendőrközlegény, akit Marin Mihály csendőrorrmester a szó szoros értelmében agyonvert. Marin valamilyen megharagudott Manescura, akit addig ütött, míg eszméletét veszítette. Ugy látszik az őrmester megijedt a mozdulatlanul fekvő vérző embertől, a hátára vette és az est sötétjében az egyik crajovai kórház kapuja elé vitte és ott letette. A szerencsétlen embert csak sokára vették észre a kórház előtt, akkor már eszméletre is tért, de borzalmas fájdalomról panaszkodott. A kórházba nem eresztették be, azt mondták, nincs hely. Végül nagynehezen bevásárolgott egy ismerősének a lakására, ahol rövid idő múlva kiszenvedett. Halála előtt megmondta, hogy az őrmestere verte agyon. Marint letartóztatták.

— ROSSZ ERZÉST ÉS KEDVETLENSÉGET reggelként gyorsan elmulaszt egy cachet Algocratine. Ez a készítmény teljesen ártalmatlan és állandó használatnál sem jár megszokással. (be)

— Marosvásárhelyi hírek. Az erdélyiszerző nagy port felvert marosvásárhelyi sikkasztás ügyében mos' jabb szenzáció fordulat következett be. Felfüggesztették állásából Covrig János betegsegélyző főkönyvelőt, aki annakidején először tette meg a leplező feljelentést Bendeau pénztárnok ellen. Az őt felfüggesztették Algeorgeanu Vasile betegsegélyző igazgatót is, aki az eddigi megállapítások szerint egy félmillióval részes a sikkasztásban. Covrig Jánost azzal az indokkal felfüggesztették felállításból hogy miért nem leplezte le a sikkasztó bandát már előbb, holott azóta már kiderült, hogy annakidején ép az igazgató gátolta meg ebben. Az ügyben további szenzációk is várhatók. A marosvásárhelyi munkanélküliek felsegélyező kulturálisakoztály megkezdte azoknak a munkanélkülieknek az összeírását, akiknek a tél folyamán segélyre lesz szükségük. Elhatározták, hogy erre a célra a kormánytól is kérnek pénzt, amit Campianu Ilie szenátor jár majd ki Marosvásárhely részére.

— HAZASSAG. Mirjam Schor k. a. Jasi és Samuel Sperber, Brassó, f. hó 30-án Jasi-ban, Str. Rosetti 11., házasságot kötnek. (Mindkét külön értesítés helyett.) (be)

— Egész családját összezsurkálta házi patvarkodás közben. Resicabányáról jelentik tudósítónk: Eszeveszett vérengzést rendezett a lakásán Ciorobara János románresicabányi lakos, aki részegen állított be család körébe. A részeg embert öreg édes apja súlyos szemrehányásban részesítette, mire Ciorobara kirántotta kését és apjára támadt. A család többi tagjai védelmezőleg fogták körül az öreg embert, mire a megvadult Ciorobara az egész családot összezúzta. A nekiküldött embert csak nagy nehezen lehetett a további vérengzésben megakadályozni. A rendőrség letartóztatta.

— FIGYELEM SCHMOLL-PASTA! A valódi áru dobozai „Schmollpasta” felirattal vannak ellátva. Az utóbbi időben néhány névtelen cég, dobozokat hoz forgalomba, amelyeknek színei azonosak a Schmollpasta dobozok színeivel és amelyeket olcsó Schmollpasta néven ajánlanak. Ezen irányban megtehtük a szükséges intézkedéseinket, úgy, hogy a fogyasztó közönség ezután már nem lesz félrevezetve. Schmollpasta csak egy minőséget gyárt. (be)

— Öngyilkos lett a legénybucsu után. Lugosi tudósítónk jelenti: Különös körülmények között vetett véget az életének Kriniczky Ernő 33 éves pékmester, aki pár hónappal ezelőtt a vidékről költözött be Lugosra. Kriniczky, aki pénzülséggel küzdött, Lugoson megismerkedett egy jómódu leánnyal, akivel hamarosan el is jegyezte magát a azt tervezte, hogy a házasság révén menyasszonya hozományával megszilárdítja vagyonát a napokban valami miatt súlyosan összeküldöböztek, amiből szakkítás lett. A meghiusult házassági tervek miatt Kriniczky annyira elkeseredett, hogy öngyilkosságra határozta el magát. Tegnap este legénybucsut rendezett, amelyre meghívta lakására legénybarátait s amikor a vigalom tetőfokára hágott, Kriniczky kiment a vigadózó társaságból. Miután hosszabb idő múltán sem tért vissza, barátai keresésére indultak és csak-

hamar meg is találták a ház egyik helyiségében az ablakfára felakasztva. A irakikus végti fiatal emberen már nem lehetett segíteni, mert amikor rátaláltak, már nem volt benne élet.

— Elfogták a kisküküllőmegyei cigánybanditákat. Dicsőszentmártonból jelentik: Hosszas nyomozás után Crisan Juon ádamosi csendőrtörzsőrmester elfogta a kisküküllőmegyei sorozatos betörések tetteseit. Az élelmes őrsparancsnok parasztagzának öltözve föléltte le a banda Kolompár nevű fejét, aki kézreadta cinkosait s bevallotta, hogy az összes környékbeli betöréseket ők követték el. Számos olyan betöréssel szerzett így tudomást a csendőrség, amelyet a károsultak be sem jelentettek, egyedül a gálfalvi Citrom-féle betörésre vonatkozólag tagadtak meg a cigányok minden felvilágosítást. A betörőbandát asszonyokkal és gyermekekkel együtt átkísérték az erzsébetvárosi törvényszékhez.

— BERDE MÁRIA: FÖLDINDULÁS című új nagy két kötetes regénye közös ügye nemcsak az erdélyi magyarságnak, hanem az egyetemes magyarságnak is. Mi történt velünk? Mi van velünk? Mi lesz velünk? Ezek a kérdések, ezek a sikoltások csendülnek ki a regényből. A földindulás egy erdélyi család regénye, amely alatt megindul a föld. Berde Mária büszke lehet munkájára, az erdélyi magyarság Berde Máriára. A két kötetes regény ára 25 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában. (be)

— Skarlátjárvány Csikmegyében. Csikszederéből jelentik: A vármegyei főorvosi hivatalhoz, az utóbbi napokban számos csikmegyei községből érkeznek jelentések arról, hogy skarlátjárvány pusztul. A körorvosok nyomban megtehtek minden intézkedést, bár a helyzetet nehezíti az a körülmény, hogy a lakosság inkább eltitkolja, mintsem bejelentené a megbetegedéseket. A csikaplocai körorvos ebből kifolyólag, Csikmindszent és más községek iskoláit néhány napra lezáratta.

— Aradon megalakult a faügynökök és fabizományosok erdélyi egyesülete. Az egyesület hivatala van a kari érdekek elhanyagolt védelmének felkarolására. — Már hosszabb ideje folyik az akció az egyesület megalakítására, mert a szakmát, amely amúgy is komoly bajokkal küzd a nagy válság miatt, ellepték az alkalmi ügynökök. Másik fontos hivatása az egyesületnek, hogy a munkaadók s a faügynökök között nincsen rendezve a jogviszony és számos, más kérdés vár rendezésre, mint például a jutalékok kifizetése, a jutalékok összege, a felmondás, elbocsátás kérdése s az akceptálások módja. Az egyesület szigorú cenzurát fog gyakorolni abban az irányban, hogy a szakmában csakis többéves gyakorlattal bíró egyének dolgozhassanak. Máris intézkedés történt azirányban, hogy a munkaadó csakis az egyesület tagjait, — a kiket arképes igazolványokkal látnak el — alkalmazhassák.

— A Feketeszárú cseresznyét Brassóban is előadják. Értékesülésünk szerint Hunyady Sándor világhírű szindarabja, a Feketeszárú cseresznye, Brassóban is színrekerül. A darab erdélyi előadásai elől, mint ismeretes, minden akadály elhárult és a budapesti Vigaszínház százszor játszott nagyszerű magyar darabja, amelyet Kolozsváron is már hetek óta játszanak, Brassóban is a közönség elé kerül.

— Egy hadiözvegy kérelme. A Kut-utatól a Kapu-utcaig terjedő útvonalon elvesztett egy vászonzacskó, amelyben két levél, egy százelejes bankjegy s egy Illyés Mózesné névre szóló hadiözvegyigazolvány volt. Becsületes megtaláló a bankjegy ellenében adja le az igazolványt s a leveleket a B. L. kiadóhivatalában.

— Iparosünnepély Brassóban. A brassói borbély és fodrász szakosztály vásárnapi diszközügyűlést tartott, amelyen Pulver Mihály tekintélyes borbélymester önállóságának 25 éves jubileumát ünnepelték. Az üdvözlő beszédet Szabó Béni képviselő mondotta.

— Ischiásznál egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz reggel éhgyomorra véve előmozdítja a gyomor és belek működését s könnyű székletet biztosít. Orvosi tapasztalatok dicsérik a Ferenc József viz azon kitűnő hatását, a melyet vese, hólyag-, prostata- és végbélbajoknak is kifejt. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— HARRY LIEDTKE VENDEGJÁTEKA BRASSÓBAN. Harry Liedtke és a legelső berlini művészekből álló együttesének brassói vendégjátékáról szóló első híradás nagy szenzációt keltett az egész városban. Voltak, akik kételkedéssel vették a hírt és ezért ezután ismételték meg, hogy itt nem valamelyik film propagálásáról van szó, hanem, hogy Harry Liedtke személyesen már meg is érkezett Romániába és Cernovichban és Bukarestben zsúfolt házak előtt, szenzációs sikereket ért el, amelyekben természetesen a többi berlini színművésznek is nagy része volt. Jegyek az egyetlen brassói előadáshoz a Zeitschriftenzentrálnál kaphatók. (e)

— Évek óta egy szovjettábornok volt Comrat besszarábiai városka rendőrkapitánya. Kisenevből jelentik: A rendőrség letartóztatta Comrat besszarábiai városka Mundghieff nevű rendőrkapitányát, a kiről megállapították, hogy 1921-ben szökött át Szovjetországból, ahol tábornok volt. Mundghieffnek sikerült megszereznie a román állampolgárságot, majd beférkőzött a belügyminisztérium kegyeibe, amely Comrat rendőrszolgálatát nevezte ki. Amint most kiderült, Mundghieff évek óta kémkedik a szovjet javára.

Szerkesztői üzenetek

N. K.-né. Tessék elhinni, hogy a lázas munkával és állandóan feszült idegekkel dolgozó újságírónak nincs ideje rá, hogy „felek” ügyeinek még külön is utána járjon; ez lehet az oka, hogy a B. L. bukaresti szerkesztője aktív módon nem foglalkozott a kérdéses iskolaiüggyel; különben is az ő ajánlása, tekintettel arra a nagy rokonszenvre, melyben lapunk Jorgák részéről részesei, nem előnyére, hanem még nagyobb hátrányára lett volna az ügynek. Ilyen támogatásra képviselőink, szenátoraink s a Magyarpárt hívatott. A másik levélről, melyben egy tanácsot kért, nem tudunk; szíveskedjék tán megismételni. Egyébként a kérdéses levelet munkatársunk továbbította, nem ő tehet róla, ha válasz nem ment rá.

51225. sz. előfizető. Mindenesetre séreimes, méltánytalan eljárás, de mást nem lehet ellene tenni, mint, hogy nem fogadják el, amely esetben az ön felmondási joga lép érvénybe. A törvény szerint az ön huszonegy évi szolgálat után egy teljes év a felmondási idő. Azt azonban, hogy az ön szolgálati idejéből mennyi volna ott a vállalatnál beszámítandó, mi nem állapíthatjuk meg. Arra nézve is ügyvéd tanácsát kell kikérni, hogy mikor önt alacsonyabb munkára és állásra szorítják, mint a milyen ideig betöltött, nincs-e joga a felmondási időre járó eddigi illetményeiért perelni, anélkül, hogy az ön szerint ledegradált helyzetben tovább dolgoznék?

052009. sz. előfizető fia. Nincs róla tudomásunk, hogy elhalasztották volna a bevonulást.

Alomlító. Nincs értelme, hogy, bár álmban öfelségéhez fordult segélyért, kérvényt írjon hozzá és segítségét kérje. De, ha mindenáron irni akar, mi nem akadályozhatjuk meg benne. Miután, mint írja, lesz, aki románul megírja a kérvényt, a megszólítást (Felséges Uram) s a megfelelő címet is, (Bukarest, királyi palota) elintézi. Ezen nem mulik a siker.

Szegesvár. A hirdetés sohasem befolyásolja nálunk a szerkesztőség munkáját. Amennyiben komoly és bizonyítható visszaéléssről van szó és ön vállalja a felelősséget, közreadjuk a cikket.

K. Marcell, Huedin. Nem tudjuk, hogy jelenleg hol tartózkodik. Nemrég még tényleg Nagyváradon volt.

Drogeria

Budapesten a Lipótváros szívében gyógyszerárú, fényes berendezéssel, ur megélhetést biztosító, állandó vevőkörrel, olcsó házber, laboratórium, iroda és tágas reaktár helyiségekkel, más vállalkozás miatt jutányosan átadó, esetleg két szobás lakással is. — Budapesti elhelyezkedni óhajtó gyógyszerész, vegyész stb. biztos megélhetési alkalom — Bővebb felvilágosítást

Kertész Nándor

Budapest, Berzenczy-utca 13.

BRASSÓ „Modern Mozgó” Telefon 518.

Ma hétfőtől a világhírű Alex. Dumas-regény német beszélőfilm változata

Csupa elegancia, fény és pompa, a felső tízezer fénylő életéből

„AZ IDEGEN” (DIE GERDA MAURUS FREMDE) és PÉTER WOSS-al

Kedden délután 3-5 óráig DIAK ELŐADÁS! JÖN! JÖN!

AFRIKA BESZÉL REDC EZREDES

Olcsó helyárak! Olcsó helyárak! német beszélőfilm

UI VASKERESKEDES BRASSÓBAN!

Wilhelm Oberth R. T., Kapu-utca 55 sz.

(A Korona szállodával szemben.)

Ajánljuk legolcsóbb napi árakon, minden vasárut úgy mint: rudvas, bádoglemezek, szegak, csavarárú, szerszámok és mezőgazdasági eszközök stb.

Házi és konyha-szerek

Bal- és külföldi zománcedények — finom solingeni acélárú — acél- és alpacca- evőeszközök. — kályhák és takaréktűzhelyek — Gyermekkoosik, minden kivitelben, — horgonyzott fürdőkádak és ülőkádak. — gyermekkádkak stb.

— Az új marosvásárhelyi polgármester ma letette az esküt. Tudósítónk jelenti: Mint ismeretes, Costiu Maxim, a marosvásárhelyi zeneiskola igazgatója, aki eddig a város polgármestere volt, lemondott állásáról. A belügyminiszter ezért táviratilag helyébe dr. Musca Péter kórházi főorvost nevezte ki. Az új polgármester már letette az esküt.

— Öngyilkosság. Déváról jelentik: Ruzsán Péter dévai pénzügyigazgatósági tisztviselő neje, vasárnap délelőtt bezárkózott az éléskamrába és felakasztotta magát. A szomszédok az öngyilkosságot a déli órákban fedezték fel. Tettének oka ismeretlen.

SCHNITZLER ARTHUR

a most elhunyt kiváló bécsi író

— Udvarhelymegyei hírek. Tudósítónk jelenti: Az udvarhelymegyei gyümölcsközségek máris dicsőre méltó eredményt értek el, amennyiben egyik kecskeméti export cég útján bécsi rendelt kaptak 8—10 vagon elsőosztályú alma szállítására. Jelentkezéseket és minden felvilágosítást a kamara eszközöl. — Az Orbán Balázs emlékbizottság országos ünnepség keretében avatja fel november 8-án a Szejke-fürdőnél levő Orbán Balázs sírmlékét. Az új, székegy kopjafát Barabás Lajos készítette Haáz Rudolf művész tervei alapján. Az emlékbizottság elnöke József fogja mondani. — A lezárt népszámlálási adatok szerint Udvarhelymegye népessége 130646 lélek volt az ország megyéi között sorban az utolsó negyedik. — Kellemetlen erdei kalandban volt része Gothárd Antalnak és fiának, Bélának, akik fűrészük részére állítólag tilalmas helyen végeztek vágást. Eranusz Jenő erdőőr ezért őket felelőségre vonta, amiből szóváltás, majd kézitusa támadt, amikor az erdőőr fegyverét is használni akarta, szerencsére azonban a puskacsüőtörőket mondott. Most a két Gothárd életük védelmére lefegyverezte az erdőőrt, sulyosan megsebesítve Eranuszt. Az eljárást a hatóság megindította. — A boldogemlékü Szilávik Ferenc főgimnáziumi igazgató hivatalát Biró Lajos c. igazgató vette át.

— Megalakult a hunyadmegyei nyugdíjasok egyesülete: Déváról jelentik: Az a kétségbeesett helyzet, amelyben nyugdíjasaink tengetik életüket, országsszerte és így Hunyadmegyében is tömörülésre késztette a nyugdíjasokat. A mozgalom kezdeményezője, Herbai Ágoston, nyug. dévai polgármester volt, aki a vármegye nyugdíjasait szombat délutánra, Déva város tanácsstermébe alakuló gyűlésre hívta össze. Az ülésen ötven nyugdíjas jelent meg, továbbá Brád, Körösbánya, Vajdahunyad és Kudzsi nyugdíjasai képviseltették magukat 2—2 kiküldöttel. Az alakuló ülés Herbai javaslatára alapján egyhangulag elhatározta a Nyugdíj Egyesület megalakulását és a kolozsvári anyaegethülethez való csatlakozást. Elnöknek Candrea Valér nyug. alispánt, ügyvezető elnöknek: Herbai Ágostont, jegyzőnek: Solyom Ferenc nyug. jegyzőt, tisztigyezőnek: dr. Creciunus Rudolf nyug. táblabíróvá választották meg, a választmányba pedig tíz tagot delegáltak. A tagdíjakat ötezer lejig havi 20, azonfelül 40 lejben állapították meg.

— Pénzt hamisított egy munkanélküli gyári munkás. Karánsebesi tudósítónktól: Az utóbbi hetek folyamán hamis huszle-

jesekkel árasztották el a Bánság egyes vidékeit, ahol a hamis pénz meglehetősen nagy mennyiségben került forgalomba. A hamis huszlejesek kitűnően sikerült hamisítványoknak bizonyultak, amelyeket csak szorosabb megfigyelés után lehetett a valódiaktól megkülönböztetni. A Bánság városaiban a rendőrség már napok óta erőteljes nyomozást folytatott a pénzhamisítók kézrekerítése érdekében, akik végre tegnap sikerült a karánsebesi rendőrségnek egy munkanélküli resiczai gyári munkás, Szótér János személyében kinyomozni. Szótért, akinek lakásán a hamispénz gyártásánál használt prést is megtalálták, a rendőrség letartóztatta és átadta az ügyésznek.

— Teljes üzletelenség mellett, kínálat nélkül zajlott le a lugosi őszi országos nagyvásár. Lugosi tudósítónktól: Tegnap és tegnapelőtt tartották meg Lugoson a néhány évvel ezelőtt még híres és nagyforgalmu őszi országos nagyvásárt, amely ez alkalommal még soha nem tapasztalt üzletelenség mellett ment végbe. Az eddigi nagy kínálattal és kis kereslettel szemben most még kínálat sem mutatkozott, mert az állattenyésztők az általános pénztelenség folytán előrelátható kilátástalanságra tekintettel és az abnormisan alacsony árak miatt marháikat fel sem hajtották a vásárra. Ennek következtében az állatexportőrök is kérés nélkül voltak kénytelenek a vásárról eltávozni. Az általános pénztelenség és a vételkedv hiányának következtében a vásárok is már hovatovább nemcsak jelentőségüket veszítik el, hanem forgalom és kínálat hiányában lassanként meg is szűnnek.

— Pontet vásárhelyi mérnök, aki a Matuska-ügybe beleőrült, jobban van. Tudósítónk jelenti: Megirtuk, hogy Pontet marosvásárhelyi mérnök a Matuska-ügybe beleőrült, úgy hogy elmeorvosintézetbe való szállítását határozták el. Újabb értesülés szerint a mérnök most már jobban van, úgy hogy elmeorvosintézetbe való szállításától is eltekintettek.

DÉCSEY ZOLTÁN:

A SÍRÓ VÁROS

Magas, aszkéta külsejű öregember volt ez a pap, csak törve beszélt a magyar nyelvet, tótos kiejtése valami kedves zamatot adott szavainak, de szívében igaz-vérig magyar érzésű ember, aki a legnagyobb szívességgel fogadta be a két tisztet. Az első este sokáig fennmaradtak együtt a terített asztalnál és a közeli jövőről beszélgettek.

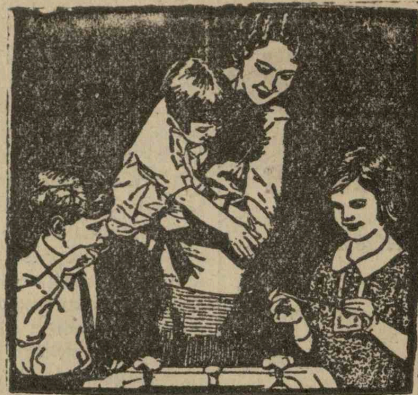
— Nem hinném, hogy a csehek idáig eljőnnének, — ez volt a pap véleménye. — Mit is keresnének közöttünk? Itt nem volt soha pánszlávizmus, azt csak a turóczi és lipóti luteránusok találták ki. Az itteni tótnak a lelke egészen más, mint a nyugatié, itt tökéletesen egybeforrott a három nép lelke. Mi mindnyájan zipcerek vagyunk, ha magyarul, németül, vagy tótul is beszélgetünk.

— Pedig előre akarnak jönni, — viszonozta Pista. — Talán Kassánál sem állanak meg, hanem elmennek egészen a Tisza forrásáig. Persze, ha engedjük őket, — tette hozzá.

— Már pedig mi nem akarjuk őket, — heveskedett az öreg. — A mi katolikus népünk nem kér a huszitákból. Krónikáink sokat beszélnek azokról a régi időről, és csak szomorú emlékeink vannak. Nézzé meg a szépesi falvakat, mennyi faragott kelyhet lát a házak ornam. De ne higgye, hogy a mi őseink huszitákká váltak volna. Csak meg akarták kimélni házuikat a feldulástól és ezért használták a külső jelet.

— És a nép nem nyugtalan? Nem tart attól, hogy harcok fognak folyni és elpusztul az otthona?

— Az emberek mindenbe beletörődtek. Idegeik annyira elfásultak a hosszú háborúban, hogy el sem hiszik a békét. Nem tudják beleélni magukat a béke világába. Persze, hiszen a béke áldásait még nem élvezték. A csűrök üresen állnak, kevés volt a megművelt föld és kicsi a termés. Egy kis krumplicska, egy-két sovány sertés, talán kihuzzuk a telet. Azután tavasszal talán majd jobbra fordul minden. Ezek itt nagyon jámbor lelkek, de a szomszéd faluban veszedelmes nép lakik. Azoknak nincs földjük, mert sziklás a határjuk és már évtizedek óta Pestre jártak a férfiak kőműves munkára. Amit nyáron megkerestek, télen felélték, persze, némelyik hamarabb elverte a pénzt, tücsök módjára élt és aztán télen koplalt a család. Pesten szocialista elveket szívtak magukba, templomkerülők, korezmázók. Mikor bekövetkezett a felfordulás, elzavarták a jegyzőt és felgyújtották a papjuk magtárát. A csendőrok közülük is lőttek, három halottjuk

Ez az átható hab jobban tisztítja a fogakat

A tudományos kutatások megállapították, hogy a Colgate's-nak „gyengébb” felületi feszültsége van, tehát nagyobb ereje a fog-rések tisztítására, ahonnan az odvasodás kiindul. A fogodvasodás a legújabb tudományos kutatások szerint a fogkefe számára hozzáférhetetlen kis fogrészekből indul ki, ahol ételmaradékok és rothadt lerakódások gyülekeznek össze.

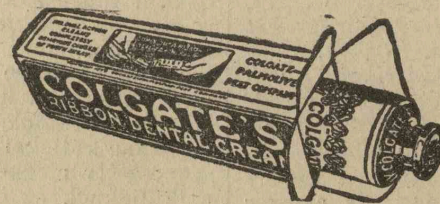
A közönséges fogkrémek nem hatolnak be ezekbe a kicsi résekbe. Innen van aztán, hogy egy fogkrém hatékonysága azon erejétől függ, mennyire tud ezen rések mélységeibe behatolni.

A Colgate's fogkrém a fogkefe munkája folytán finom és hatékony hab-

bá változik át. Ennek a habnak az a sajátossága, hogy gyenge felületi feszültsége folytán a fogkorona legkisebb réseibe is behatol. Ott a tisztátalanságok meglágyulnak és mozgásba jönnek s ily módon az öblögető vízzel eltávoznak.

Ez a hab emellett még egy igen finom mézszesű port tartalmaz, a fogorvosok által előírt fényesítő anyagot, amely a fogzománcot fényessé és ragyogóvá teszi.

Gondolja meg mit jelent ez Önnek. A Colgate's-t használva tisztíthatja fogait azok mélyedéseiben a legújabb tudományos eredmények szerint, úgy, mint hogy ha az Ön fogorvosa tisztítaná, helyreállítván a foghús természetes élénk színét és üdőségét.

33

Sokáig vitatkoztak, végül a Pista álláspontját fogadták el. A csorbai fentérségen próbálják ki az elelnség erejét.

Elbucszultak Arva Pálitól és a mozdony nagyot sikítva, farolva tolt vissza az egy kocsit nyugat felé.

A meredek fentérségen sötét pontok mozogtak előre. A csehek őrázatai közlekedtek. Gépfegyvertűz fogadta őket és egyszerre srappell pukkant a magasban. A fekete alakok a földre vetették magukat, a robbanás után feltápáskodtak és futólépésben igyekeztek visszafelé.

A páncélvonat kiszaladt, a gépfegyverek ontották a golyózáport.

Két sebesült maradt a havon. Felszedték a vonatba őket. Két szőke cseh fiú volt, csak csehül tudtak és így nehéz volt értekezni velük. Annnyit kivettek a szávaikból, hogy két zászlóalj áll velük szemben és holnap megkezdik a támadást.

Délután mozdony kapaszkodott felfelé s kéménye mellett fehér zászló lengett.

— Parlamentet jön.

— Egyezkedni akar.

— Hozza a békefeltételeket.

A páncélvonat előtt száz lépésnyire a mozdony megállt és két tiszt szállott ki belőle. Arva Pali az egyik vagabundussal eléjük sietett.

Kölcsönös udvarias bemutatkozás és a társaság bevonult az állomás épületébe.

— Beran ezredes ur megbízásából és üzenetével érkezünk. Mi az urakat rendes hadviselő félnek el nem ismerhetjük. Mi nem a magyar kormány csapataival állunk szemben, mert a magyar kormány vezetője Vyx alezredesnek kijelentette, hogy a kényszerhelyzetbe belenyugszik és elfogadja a demarkációs vonalat. Az urak tehát a magyar kormány akaratával szemben is cselekszenek, ha itt ellenállást fejtenek ki. Két emberünket megsebesítették és fogságba is ejtették. Az a kívánságunk, hogy ezt a két embert adják át nekünk és negyvennyolc órán belül vonuljanak vissza a demarkációs vonalra.

— És mi lene az a demarkációs vonal?

Az idősebbik cseh tiszt, aki őrnagyrangban volt, térképet terített az asztalra.

A térképen vastag piros vonal szaladt végig. Pozsonynál kezdődött, a Duna vonalán haladt az Ipoly torkolatáig, mélyen bekanyarított Gömörbe, azután Rozsnyó alatt metszette el a Sajó völgyét, felkapaszkodott a tornai mézhátra és leereszkedve a Hernád völgyére, Kassa alatt szaladt fel a zempléni hegyhátra.

— Tehát az ántánt Kassát is odaadta önöknek?

— Megbizott bennünket, hogy január elsejéig szálljuk meg Kassát és mi január elsejére meg is fogjuk szállani a várost.

Ne borotvapengét

kérjen hanem

követelje a

terképviselő: C. Duisberg
București I. Str. Carol Nr. 3

A nap

Ellenmondás

Az alkotmány mindenkinek szabadságot biztosít eszméinek és véleményeinek szabad közlésére, szó, írás és a sajtó útján. E szabadságokkal visszaélők felelősek a büntetőtörvénykönyvben meghatározott esetekben, amelyek azonban sosem csökkenthetik magát a szabadságjogot. E tekintetben semmiféle kivételes törvény nem hozható. Bármiféle közlemény megjelenésének, eladásának vagy terjesztésének akadályozására sem cenzúra, sem más előzetes intézkedés nem léptethető életbe. A sajtó sohasem fenyegethető meg s egyetlen újság vagy közlemény sem függeszthető vagy tiltatható be.

Igy mondja ezt az alkotmány 25-ik paragrafusa.

Kényszerítve voltunk két napilap megjelenését leállítani...

S így mondja a kormány legutolsó kommunikéje.

In memoriam

Az alábbi sorokat a nemzeti-párt hivatalos lapjában, a kolozsvári „Patria”-ban olvassuk:

— A kormánynak azt a jogát, hogy a sajtószabadságot megfojthassa, semmiféle indoklással sem ismerhetjük el. Ünnepelesen kijelentjük, hogy amikor e szabadság védelméről van szó, minket, ha úgy kell, akár legelkeseredettebb ellenfeleink is oldalukon fognak találni.

Becsületes, nemes, emelkedett, magávalragadó deklaráció ez.

Reméljük, hogy elolvasta Vajda Sándor is. S legközelebb, ha majd ismét belügyminiszter lesz, eszébe jut saját lapjának fogadalmát s a multtól eltérőleg, tisztelni fogja az eszmét és az írás szabadságát.

Szép olvasmány

Mily csodálatos lektűr is az alkotmány! — Származásra, anyanyelvre és vallásra való különbség nélkül jogosult minden román állampolgár bármilyen kérdés megtárgyalására előzetes hatósági engedély nélkül békésen és fegyver nélkül összejönni.

Igy a 28-ik paragrafus.

— Balázsfalván, Brassóban, Sepsiszentgyörgyön, Szilágy- és Szatmár-megyékben, egész Bukovinában és Besszarábiában betiltították gyűléseinket. Egyes helyeken tömegestől tartóztatják le embereinket.

S így egyik politikai párt kezeinkben levő tiltakozása.

Mondjuk, nagyon szép lektűr az alkotmány.

Még utóbb elkobozzák.

Még egy olvasmány

— Körröndeletben utasítottam az összes csendőrhadoságokat, hogy a szokványos brutalitásoknak vessenek véget, a közönséget pedig felhívom arra, hogy ha mégis előfordulnának ilyen esetek, azokat hozza tudomásomra!

Ezek a nagylelkű, civilizált szellemű sorok két hónappal ezelőtt láttak napvilágot. Szerzőjük nem kis ember, Florescu generális, a csendőrség vezérfelügyelője.

— Marin Mihályt tegnap vallatás közben Manescu György csendőr agyonverte! — mondja egy szűkszávu távirat Craiovából.

Kőkorszak

— Leépítették és leépítik a bíróságokat és iszlámokat.

— Az oktatás terheit a megyék vállalják, ami a haladás megszüntetését jelenti.

— Most már a betegek is uccára rakják a kórházakból.

— A kormány nem gondoskodik a polgárok védelméről, jogairól, iskoláiról, egészségéről, civilizációjáról.

— Haladunk a primitív élet felé.

— Az ország és a nép visszatér a kőkorszakhoz.

Mindezt nem mi mondjuk, hanem az öklök Dreptatea.

Mi csak annyit mondunk, hogy egye fene, legyen hát primitív élet. Ha muzzáj, tudunk mi őseimbek módjára is élni.

A helyes út

szép fehér fogak bírása a következő: Nyomjon egy adag Chlorodont-fogpépet a száraz Chlorodont-fogkefére (speciális kefe fogazott sörtevel), keféje aztán fogoralt minden oldalon, alulról felfelé és öblítse ki száját gargalizálás közben Chlorodont-szájvízzel alaposan. A hatás meglepő lesz! A Chlorodont használata még azáltal is kellemes, hogy nem habzik szappan módjára és hogy pompás borsmenta aromája frissítőleg és üdítőleg hat. Chlorodont-fogpép egy tubus 32.— Lei és 20.— Lei. Chlorodont-fogkefe 42.— Lei, gyermekek számára 30.— Lei. Chlorodont-szájvíz, üvege 98.— Lei és 48.— Lei. Mindenütt kapható. Ezen hirdetés beküldése ellenében ingyenesen küld egy próbatubus Chlorodont-fogpépet a Chlorodont S. A. R. cég, Braşov, Ciocra 2.

Nyersen esszük meg majd a lóhust. De ki hallott olyat, hogy egy félmeztelen, véréngző, kőkorszakbeli majomember jövedelmi adót és forgalmi illetéket fizessen?

Kormányóvatosság

Tegnapelőtt a kormány még azt mondotta, hogy egy előre megállapított terv értelmében nagyszámú tőkevel segíti elő a Marmarosch-bank működését.

Ma meg már azt mondja, hogy nem tud segíteni, tehát a bank kényezeregyszegét kérhet.

De óvatos adagolása ez a drámai helyzetnek. Akár az egyezségi zsidó távirata:

— Móríc kicsit rosszul érzi magát. Temetése holnap lesz.

(m. i.)

Spot

Váratlanul eldöntetlennek napja a magyar ligabajnokságban

Budapest, október 26.

A magyar ligabajnokságban tegnap két váratlan eredmény következett be. Az Újpest leadta az első bajnoki pontot Debrecenben, míg a Hungária sovány eldöntetlennel volt kénytelen megelégedni az utolsó helyen álló, veszélytelennek látszott III. kerület csapatával szemben. A bajnoki táblázat élén egyébként a mult évi négy nagy csapat sorakozik egymásután. Részletes távirati jelentéseink a következők:

III. kerület—Hungária 0:0.

Az első félidőben gyenge játék. A továbbiakban a kerületiek csapata könnyen visszaverte a Hungária támadásait, úgy, hogy a mérkőzés eldöntetlen maradt.

Ferencváros—Vasas 5:1 (2:1).

A „Fradi” nehezen lendült a játékba de szünet után a fedezetsor nagyszerű támogatásával ismét kitűnő játékot mutatott a csapat. A 14-ik percben Toldi megszerzi a vezetést, két perc múlva azonban Brunecker kiegyenlít. A 40-ik percben ismét Toldi a góllövő.

Szünet után a 14-ik percben Takács, a 31-ik percben Toldi, majd a 41-ik percben ismét Takács újabb gólokkal beállítják a végeredményt.

Somogy—Nemzeti 3:2 (2:1).

Izgalmas mérkőzés, melyből a vidéki csapat került ki győztesként. A 10-ik percben Jakube megszerzi az első gólt, a 29-ik percben Tunyoghja a másodikát. A 36-ik percben Czétényi szepít a félidő eredményén.

Kezdet után a 19-ik percben Mészáros góloz. A 20-ik percben Gergely eredményes, az egyenlítés azonban már nem sikerül a Nemzetinek.

Budai „11”—Kispest 5:1 (1:0).

A budaiak már az első félidőben veszélyes

Figyelmeztetés!

Figyelmeztetjük az összes Diana sóborszesz viszontelárúsítókat és a t. vevőközönséget, hogy az üres Diana üvegeknek más sóborszesszel való megtöltése és más címkékkel való forgalombahozatala a védjegybitorlás büntetendő cselekményét képezi és még a jóhiszemű vevőnél is az elkobozást vonja maga után. Megismétlődés esetén a törvény idevonatkozó rendelkezése értelmében elzárással büntetettik — DIANA S. A. R. Bukarest

SZASZRÉGEN: Stopp „11”—Victória 2:1

(1:0).

NAGYSZEBEN: HTV—Soimi 1:1 (1:1).

MARAMAROSSZIGET: Maramures—CSB (Nagybánya) 3:0 (1:0).

NAGYBÁNYA: Olympia—Tricolor 2:0 (1:0).

TEMESVÁR: Banatul—Electrica 3:1 (1:1).

TMTE—AAC 1:0 (1:0). Herbay-kupa mérkőzés, amelynek egyetlen gólját a 25-ik percben Stekl rugta.

ARAD: Glória—AMTE 5:2 (2:2).

A Juventus vezet a bukaresti bajnokságban

Bukarest, október 26.

Tegnap délután a bajnokság két aspiránsa, a Juventus és az Unirea Tricolor rendkívüli érdeklődés mellett mérköztek. Meglepetésre a Juventus került ki győztesként és így a bajnoki tabella élére került. A tegnapi mérkőzések alapján a bukaresti bajnokság állása a következő:

1. Juventus 7 pont. 2. Macabi 6 pont. 3. Unirea Tricolor 6 pont. 4. CFR 4 pont. 5. Vénus 3 pont. 6. Olympia 2 pont. 7. Sportul Studentesc 1 pont. 8. Voivodul Mihai pont nélkül.

A tegnapi eredmények a következők: Juventus—Unirea Tricolor 2:1 (1:1). Macabi—Sportul Studentesc 1:1 (1:0). Olympia—Vénus 0:0. CFR—Voivodul Mihai 2:1 (0:1).

Sztrájkba léptek a szatmári sportegyesületek

Szatmár, október 26.

Részletesen foglalkoztunk már azzal a szélemmel, mely a szatmári sportegyesületeket érte. Mint megírtuk, a város vezetősége az Olympia egyesületének adta át az egyetlen sportpályát, mely hatalmas pályabérletet és teljesíthetetlen súlyos feltételeket szabott a pályahasználatához.

Az egyesületek szolidárisan tiltakoztak a város eljárása ellen és bejelentették, hogy nem rendeznek mérkőzéseket addig, amíg a sérelmes határozatot megmásva, a pályát ismét szabaddá nem teszik. Az ügy most döntő fázisába jutott.

Valamennyi szatmári sportegylet, természetesen a kedvezményezett Olympia kivételével sztrájkba lépett. A tegnap délutánra kitűzött mérkőzéseken már meg sem jelentek a szatmári csapatok, annak ellenére, hogy vidéki ellenfeleik ott várakoztak rájuk.

A nagykarolyi Törekvés és a színérváralja SC megjelentek a szatmári footballpályán, de hiába várakoztak szatmári ellenfeleikre.

Remélhető, hogy a szatmári anarchikus állapotok most már fel fogják kelteni a központi sportforumok figyelmét is és közbenjárásukkal oda fognak hatni, hogy az egyesület indokolatlan pártfogolása ne borítsa fel teljesen egy szépen fejlődő vidéki sportcentrum nyugalmát.

Vasárnap délelőtt egyébként volt egy mérkőzés a szatmári pályán. A Barkochba és a nagykarolyi Victória csapatai folytatták a közelmúltban félbeszakadt mérkőzésüket, a melyből még 23 perc volt hátra. A félbeszakításnál a Barkochba 2:1 arányban vezetett, a melyet most sikerült a Victóriának kiegyenlíteni. Így a meccs végeredménye 2:2.

A mérkőzés nem tekinthető sztrájk törésnek, mivel a pályabér már előbb ki volt fizetve, még a mult mérkőzés folyamán és a vasárnap délelőtti hátrálékos időt már semmiféle illeték nem terhelte.

... Ez sima ügy ...

mondják, ha valami kívánság szerint simán és eredményesen halad... A borotválásnál a „sima-ügy” egyértelmű a „Gillette”-tel! A világ első pengéje — és mindig az első! Vagy az igazít...!

TRADE MARK
Gillette

AZ UJ

PENGE

villámgyorsan és mesésen borotvál!

Minden Gillette készülékbe talál, a régi és új típusokba!

OKTÓBER 28.

Brassói eredmények

Brassó, október 26.

Az őszi forduló legnagyobb meglepetését a Victoria produkálta a Brasovia csapatával szemben. A Brasovia biztos favoritként indult a küzdelemben, de a lelkesen játszó Victoria ellen nem sikerült győznie.

A 10-ik percben kornerből Balog biztosan helyezi hálóbba a Victoria vezető gólját. 1:0. A gól után a Brasovia erősen támad. Tóth hands-et vét, a megítélt tizenegyeset azonban Vogel kapu mellé helyezi. Kedvező egyenlítősi alkalom lett volna a Brasovia részére! A Brasovia továbbra is fölényben van, a Victoria védelmében azonban megtörnek a támadásaik és gólt nem sikerül elérniük.

A második félidő erős irammal indul. Geller szöketti Vogelt, aki egyenlítő. 1:1. A Victoria is megelégnél, szépen támad, de Várhegyi több alkalommal kinttől tisztázza a helyzetet.

Bíró: Chirila.

BMTE—Ioria 2:0 (1:0).

Ivria támadással indul a játék, de a csatársor mindent elront. A munkáscsapat hamarosan átveszi a támadást. A 31-ik percben Bálint szöketti Rátzot, aki térdrel hálóbba üti a labdát. Propper kapus elfelejtett vetődni, gól: 1:0. Az Ivriát a védelme több ízben támadásba lendíti, de a csatársor képtelen egy egészséges akcióra.

A második félidő elején a BMTE erősen ostromolja az Ivriát, amelynek védelme, (Gidáli, Fried, Coman és a balfedezet), szépen dolgozik. A 27-ik percben a jobbszárny beadásából Ferenczi kapusból védhetetlenül hálóbba helyezi a második gólt.

A BMTE csapatából Bálint, Ferenczi és Armanu játékát emelkedett ki. Az Ivriában a védelem jó volt, a csatársor azonban nagyon gyengén játszott.

Jurasek bíró kifogástalanul vezette le a sima lefolyású mérkőzést.

IAR—ACFR 6:0 (4:0).

ACFR—Olympia 3:2 (2:1).

Brasovia ifj.—Victoria ifj. 7:2 (6:2).

BMTE ifj.—Ioria ifj. 6:0 (4:0).

ACFR ifj.—IAR ifj. 2:1 (1:0).

DICSŐSZENTMARTON: Avram Jancu (Marosvásárhely)—Sticla 3:1 (0:1). Kupa-mérkőzés. Bíró: Molnár.

Dr. Groza Péter volt miniszter lett a dévai Ipar- és Kereskedelmi Kamara elnöke

Déva, október 26.

Vasárnap délelőtt tartotta meg a Kamara új választmányi ülését, amelyen tisztikarát is megválasztották.

A kamara életében olyannyira fontos elnöki pozícióra, a választmány tagjai két pártra oszolva, két volt minisztert szemeltek ki. A dévai iparosok és kereskedők dr. Groza Péter személyét tartották a tisztségre alkalmasnak, míg a vidéki tagok dr. Vlad Aurél személye körül csoportosultak.

Az első ízben megejtett szavazásnál mindkét jelölt 18—18 szavazatot kapott, majd pedig az újabb szavazásnál dr. Groza Péter 2 szavazat többséggel győzött.

Dr. Groza Péter elnöki székfoglalójában rámutatott arra, hogy az iparos és kereskedői osztály érdekvédelme megköveteli, hogy a megye területén működő különböző hatóságok, dologi kiadásaiuknál a helyi iparos- és kereskedői osztályt támogatják, s mint elnök arra fog törekedni, hogy ennek érvényt is szerezzen. Az agitálásról közismert elnök működéséhez, a választmány tagjai szép reményeket is fűznek és meg vannak győződve arról, hogy a mult hibáit és sérülmeit reparálni is fogja.

A kereskedői osztály alelnöke: Oprea Mircea bankigazgatót, volt liberális képviselőt választotta meg, aki szintén közismert közéleti egyén, míg az iparos osztály tagjai: Minorits Lukácsot, a közbecsülésnek örvendő iparos társukat ültették az alelnöki székbe.

SIKERÜNK TITKA!

BUTORAINK KIVÁLÓ MINŐSÉGE
KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEINK
ÁRAINK OLCSÓSÁGA

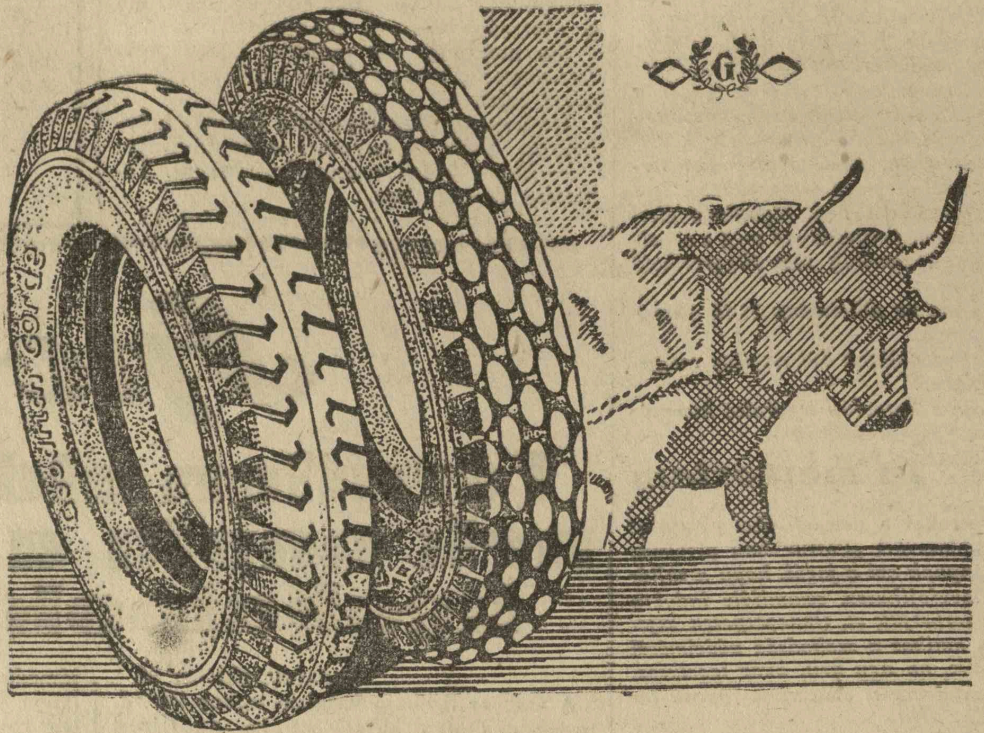
**SZÉKELY
ÉS RÉTI**

ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR R. T.
TÂRGU-MURES,
BUCUREȘTI,
BRAȘOV.

8. OLDAL

GOODRICH

**A legalkalmasabb gummi-kerék-köpeny
autobuszok és teherautók számára!**

Gummiköpeny

Turakocsik

Nagyterhek

Órlási ballonok

Repülőgépek

Páncéltömlők számára

Mindennemű ipari kaucsuk cikk.

GOODRICH

a világ összes piacain beigazolta fölényét.

KÉRJE MINDEN AUTÓ ÉS ALKATRÉSZ KERESKEDESBEN AVAGY A

GOODRICH S. A. R. Str. Doamnei 14. Bukarest

cégnél. — Sörgönczim: SILVERTOWN. * TELEFON: 361-73.

Ahol biztos a pénz...

Póstatakarékpénztári betétek a „Casa Generala de Economii din București”-intézetnél

Bukarest, október 26.

1931 évi október hó 1-től a „Casa Generala de Economii din București” megszervezte az összes román posták igénybevétele a póstatakarékpénztári betéteket s így mindenki, kiskorúak és nők is, takarékoskodhatnak bármely postahivatal útján, hiszen tehát mindenki a legközelebb eső postahivatalhoz és helye el megtakarított fillérjeit!

A betétek nem foglalhatók le, azokra végrehajtás nem vezethető és azokra senki magát be nem kebeleztheti. A betéteket teljes titokban tartják, azokról senkinek felvilágosítását nem szolgáltatnak. Az egyes postahivatalok közegei kötelesek mindenkinek felvilágosítással szolgálni a betéteket illetőleg, azok elhelyezéséről és visszafizetéséről stb.

A betétek az állam által garantálva vannak, titkosak és le nem foglalhatók! A betétekről felvilágosítással csak a könyv igazolt tulajdonosának szolgálnak, másnak, még hatósági közegeknek sem.

A betéti kamat 100.000 lejig évi 4 és fél százalékos, miután azonban a póstatakarékpénztári betétek mentesítve vannak mindennemű állami, községi vagy megyei adóktól, az 6 százaléknak felel meg.

A 101.000 lejig meghaladó betétek után a Póstatakarékpénztár csupán 2 és fél százalék kamatot térít.

A betető, betétkönyvének és személyazonosság igazolványának felmutatása mellett, 2000 lejig bármely postahivatalnál az ország bármely városában rendelkezhetik, tehát nemcsak ott, ahol a betéteket elhelyezték.

2000 lejig meghaladó összeget is felvehet a betető bármely postahivatalnál, azonban ezt már csak a Casa Generala de Economii jóváhagyásával. A betető egy megfelelő formulárét tölt ki, amelyet az illető postahivatal jóváhagyás céljából felterjeszt, indokolt esetekben a visszafizetés a meghatározott időpont előtt is történik.

Tudnivalók:

1. A postahivatalok az első befizetés ellenében betéti könyvvel tartoznak szolgálni.

2. Ellenőrzendő azonnal, hogy az elhelyezett összeget bevezették-e pontosan a betétkönyvbe és ellátták-e az illető posta pecsétjével, miután esetleges reklamációknál csak az ilyen elhelyezések vehetők figyelembe.

3. Reklamálendő azonnal, mihelyst valaki valamilyen szabálytalanságot vesz észre, tépett lapot, törlést, levett bélyeget stb. és azonnal jelentendő a legközelebbi postahivatalnál és a Casa Generala de Economii-nál.

4. Az Administratia Financiara által kiadott könyveket a postahivatalok

lok becsérlik. Adja át nyugta ellenében könyvét kicserélésre a legközelebbi postahivatalnál.

50 lejnél kisebb megtakarítások az erről a célra kibocsátott speciális bélyegekké, eszközöndök, takarékosági ilyek 5 lejért minden postahivatalnál kaphatók.

Megakadt ausztriai állatexportunk

Bukarest, október 26.

Az osztrák kormány néhány nappal ezelőtt újabb devizakorlátozó rendeletet adott ki, amely szerint további intézkedés az osztrák importörök nemcsak shillingben, de külföldi fizetőeszközökben sem teljesíthetnek külföldre szóló ki fizetéseket. A rendelet súlyosan érinti az állatexportunkat is, minthogy most már az a helyzet állott elő, hogy exportörjeink sem shillingben, sem pedig más valutában, illetőleg devizában nem tudnak pénzt kapni az exportált szállítmányok ellenértékéül. A Bánságban, ahonnan legnagyobb volt az élőállat és hus kivitele az osztrák piacra, az újabb devizamegkorlátozás miatt szinte teljesen megállott az export. Tekintettel arra, hogy az osztrák piacra alig érkezik újabb külföldi hús szállítmány, az állatvásárokon az árak emelkednek.

— A tengeri és a petroleum szállítása lesz olcsóbb. Bukarestből jelentik: Beavatott helyről szerzett értesülésünk szerint a tervezett vasúti tarifaredukció a hosszútávra szállított kukoricánál tíz százalékos lesz, a tiztonnás exportpetroleumnál pedig 260 lej. Ugyancsak annálják az utóbbi tételnél a 240 lejes exporttaxát. A szénszállításnál nem lesz olcsóbbodás.

Közgazdaság

November elsején

a kolozsvári kereskedők és iparosok
30 százalékkal kisebb boltbért és csak
egy hónapi részletet akarnak fizetni

1927 óta mindennek az ára visszament 30 százalékkal, csak a bérek ma is változatlanok

Kolozsvár, október 26.

Több, mint 200 elkeseredett kereskedő, iparos, vendéglős, gyógyszerész és más üzletlajdonos vett részt vasárnap délután Kolozsvár összes gazdasági érdekképviseleti hivatka össze a horribilis üzletbérek leszállításának kérdésében. Közülük a november elsejei negyed és Kolozsvár üzlet- és műhelybérlei nem tudják, honnan kerítsék elő a negyedévi házbért, mert semmi forgalom nincs, mint máskor ősszel és így jövedelem sincsen.

A gyűlést, amelyen a hatóságok képviselői is megjelentek, Negrutin F. Joan szenátor, a kereskedelmi és iparkamara elnöke nyitotta meg, majd Tuffli Richárd, a Sfatu Negustoresc elnöke rámutatott arra, hogy míg a kormány az összes gazdasági rétegeken igyekszik valahogy segíteni, egyedül a kereskedőtársadalommal nem törődik senki: sőt segítség helyett a kincstár közgei elsősorban a kereskedőket tiltózik.

Dr. Sebestyén József, a kamara kereskedelmi szakosztályának elnöke arról beszélt, hogy a kereskedelem és ipar teherbíróképessége a végsőkéig van feszítve és a régi alapokon többé nem lehet folytatni ezeket a gazdasági ágakat. A horribilis üzletbérek kérdése csak egy a sok közül, amelyekkel az érdekelt osztálynak komolyan foglalkoznia kell.

Dr. Somlea Mihály, a gyógyszerészszövetség elnöke szerint ma már túlhaladott álláspont krízisről beszélni, mert a bérlek óriási táborra valóssággal katasztrófa előtt áll. És ennek a tábornak, amely a közterhek 30 százalékat viseli, joga van azt követelni az illetékesektől, hogy a bankokkal egyidejűleg fogjanak hozzá a lakbérlek szanálásához is. Miután a háztulajdonosok nem akarják megérteni, hogy a bérlek tönkremennek a régi bér szerződések fenntartása mellett, a kormányhoz kell fordulni védelemért.

Róna Mór nagykereskedő, az akció egyik kezdeményezője, elismeri, hogy az elviselhetetlen üzletbérdrágaságnak maguk a kereskedők is az okai, mert tulli-citálják egymást és ha valahol a régi bérlek nem tudja a háztulajdonos által követelt bért megfizetni, mindig akad más, aki megadja. Pedig ma az is gond, hogy legalább egy hónapi bért honnan fizessen a kereskedő, mert az üzleti rezsis ma már nem a haszonból fedezi a kereskedő és az iparos, hanem esetleg megmaradt vagyoni roncsaiból, vagy a hitelezők pénzéből, esetleg kölcsönből. Ez tarthatatlan állapot, amelyen segíteni kell lehetőleg békés megegyezőssel, de ha nem megy másképp, harc árán is. Követeli, hogy már november elsejétől a háztulajdonosok szállítsák le generálisan az üzletbéreket 30 százalékkal, fogadják el a bért a házi előzetes részletekben, ha pedig önmaguktól erre nem tudják rászánni magukat, vessék alá magukat egy érdekeltékből álló vegyesbizottság döntésének.

Farcasiu Andrei, a román kereskedők és iparosok egyesületének elnöke szerint a bérkérdés ma már szociális problémává fajult, amelyet a kormánynak kötelessége rendezni.

Nagyon érdekes és szemléltető módon illusztrálta a jelenlegi üzletbérek tarthatatlan voltát Szirmai Károly, a vendéglátó munkaadók országos szövetségének főtitkára. Adatszertűen kimutatta, hogy az elsőrendű közszükségleti cikkek árai mennyivel estek vissza 1927 óta, vagyis a legtöbb üzletbérleti szerződés megkötése óta.

1927-ben 1931-ben

Kenyér	11 lej	5,25
0-ás liszt	16 lej	6,50
Sertéshus	44 lej	24
Marhahús	38 lej	25
Ruhaszövet	579 lej	370
Cipő	840 lej	525
Zsir	72 lej	40
Tűzifa	105 lej	75

Az általános gazdasági indexszám 1765 volt 1927-ben, ma 1553. Még a kamat is csökkent azóta, egyedül az üzletbérek nem változtak 1927 óta, holott az általá-

nos áresésnek megfelelően legalább 40 százalékos bérredukció volna már régen esedékes.

Hasonló értelemben beszélt a többi felszólaló is, aki az üzletbérek csökkentésén kívül a vízdíj és a villanydíj, valamint a városi terhek leszállítását követelte. Végül a gyűlés elfogadta azt a határozatot, hogy az üzletbérlek kollektivitása tárgyalásokat kezd a háztulajdonosok összességével és békés úton igyekszik rábírní a bérek arányosítását a mai viszonyoknak megfelelően. Ha az erre kiküldött szűkebb bizottság rövid határidőn belül eredményt nem ér el, a kereskedelmi és ipari érdekképviseletek a kormányhoz fordulnak a bérkérdés törvényhozási úton való szabályozása érdekében és ma még csak Kolozsvárra szorítkozó akciót országos mozgalommá fogja kiszélesíteni.

Akadnak hangok a gyűlésen, amelyek szervezett bojkott mozgalmat sürgettek azon háztulajdonosok ellen, akik mereven elzárkóznak minden engedménytől és ragaszkodnak azokhoz a bérekhez, amelyek még a konjunktúra idejében alakultak ki. A bojkott-javaslat azonban egyelőre lekerült a napirendről a béreket illetően. Sokkal komolyabb tábor van egy másik bojkott-javaslatnak, amely a temesvári kereskedők példájára azt propagálja, hogy az üzletlajdonosok egy létező petroleumlámpával, vagy gyerlyával világítsanak és így kényszerítsék a villamosműveket, hogy váltsa be azokat az ígéretek, amelyeket a kommercializációs szerződés aláírása előtt tettek a jelenlegi részvényesek.

Vizsgálatot indítottak a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara ellen a kisebbségek tulzott támogatása címén

Szerdán érkezik Kolozsvárra a minisztérium vizsgálóbiztosa

Kolozsvár, október 26.

Kolozsvár kereskedőinek és iparosainak 95 százaléka kisebbségi polgar, ami azt jelenti, hogy ugy az állami, mint a közösségi terheket is 95 százalékan ezek a kisebbségi adófizetők viselik. Ennek ellenében a hivatalos szakmai érdekképviseletüknek, a kereskedelmi és iparkamarának lojálisan megelégedtek 30 százalékos képviselőkkel. A paritásos elv és a kisebbségi tagok óriási többsége mellett azonban a kamara berkeiben már hosszabb idő óta egyre erősödő kisebbségellenes áramlat kapott lábra, amely nem maradt meg az intern ügyek keretein belül, hanem kitörve a kamara pártázott ajtóit mögül, több nyíltan kisebbségellenes aktusban jutott kifejezésre. Az első ilyen kisebbségellenes megnyilatkozás a kereskedői tanonciskolának czeptemberben történt megszűntetése volt. Kolozsváron mintegy 2000 kereskedőtanonc van és ezek is többnyire kisebbségi szülők gyermekei. A tanonciskolát a kisebbségi kereskedők pénzén építette fel a kamara, de az oktatószemélyzet között csak kivételesen akadott kisebbségi tanerő. Amikor az iskola megnyílt, ugyanakkor bezárták a Kiváltságos Kereskedő Társulat 30 éve fennálló tanonciskoláját, azzal az indoklással, hogy kisebbségi intézmény, amelybe a román tanoncok nem járhatnak és ha ezek részére már csináltak hatósági iskolát, akkor nincs szükség a másakra. Most aztán semmilyen iskolájuk sincs a kereskedőtanoncnak.

A Kamaránál összesen még három kisebbségi tisztviselő van, akiket minden uton-módon megpróbáltak eltávolítani és ma is sokat kellemetlenkednek nekik.

Azután jött a Hexner-ügy, ahol kizárólag sovén szempontokra való hivatkozással már másfél év óta megakadályozták a hivatalos kamarai vegyvizsgálóállomás létesítését, amelyre pedig a kamarának szüksége van. Az igazgatótanács legutóbbi ülésén valósságos nemzetiségi háborúság zajlott le a vegyvizsgáló kö-

Csak 3
hétig

RENDKIVÜLIEN
MÉRSÉKELT ÁRAK

Okt. 15 - Nov. 10

Fokozza rádiójának élvezetét a gép felfrissítése által. Használja ki a Tungram által nyújtott alkalmat és cserélje ki régi lámpáit egy modern Tungram-Barium szériával, mely az alábbi árakon kapható!

Csak viszonteladók
útján, fix árak!

Telep és hálózati fűtési készülékek részére	Speciális csövek nélkül	2 db. speciális csővel
Csősorozat 3 csőből	Lei 600 bruttó	Lei 760 bruttó
" 4 "	800 "	1000 "
" 5 "	1000 "	1300 "
Hálózati váltóáramu készülékek részére		
csősorozat 2 plus 1 csőből	" 620 "	" 800 "
" 3 " 1 "	" 1000 "	" 1300 "
" 4 " 1 "	" 1300 "	" 1950 "
" 5 " 1 "	" 1600 "	" 2000 "

TUNGSRAM

BARIUM

két héttel ezelőtt terjedelmes beadványban panaszkolta el a kereskedelemügyi minisztériumnak, hogy

1. A kamaránál erősen kisebbségi tendenciával vezetik az ügyeket.
2. A kormány által delegált biztos is kisebbségi kereskedő.

A memorandum elment Bukarestbe, de az akció vezetőinek nem volt türelmük kivárni a választ és a napokban személyesen is megjelentek Vasilescu-Carpen ipar- és kereskedelemügyi miniszter előtt, akinek előszóval is előadták, hogy a kolozsvári kereskedelmi és iparkamaránál milyen kisebbségi eldorádó van és kisseminizik a románokat. Szombaton azután a kamara elnöksége megkapta a minisztérium értesítését, hogy szerdán vizsgálóbiztos érkezik Kolozsvárra, aki meg fogja vizsgálni a vezetőség ellen felhozott vádakokat. Az értesítés alapján a kamara elnöksége még szombaton este összeült az akció vezetőivel és czen a megbeszélésen Negrutiu elnök kijelentette, hogy a minisztérium elé juttatott vádak nem állják meg a helyüket és hajlandó az összes vádpontokra vonatkozó írásos dokumentumokat a panaszosok rendelkezésére bocsátani. Arról, hogy a szombat esti megbeszélés milyen eredményre vezetett, hivatalos helyen nem akarnak nyilatkozni, nyilvánvaló tehát hogy az akció vezetőit nem sikerült jobb belátásra bírni és így a kolozsvári kereskedelmi és iparkamarához tartozó határmege kisebbségi kereskedői és iparosai érthető izgalommal várják a miniszteri vizsgálat eredményét.

Kis Közgazdasági Hírek

A cukorkartell egyezményének meghosszabbítására vonatkozó tárgyalások befejeződtek. Mint értesülünk, az ipariügyi minisztériumban a napokban újabb megbeszélések kezdődnek a cukorárak leszállítása kérdésében.

*

Amerikában pénteken újabb 10 bank lett fizetésképtelen, ezek között a Japan-American bank is, amelynek két és félmillió dollár alaptőkéje volt csak, de igen nagy pénzüg. tranzakciókat bonyolított le.

Színház * Művészet

Heti műsor:

HETFŐN NINCS ELŐADÁS.
KEDD: Nőtlen férj. Operett-ujdonosság
SZERDA: Nőtlen férj. (Másodszor.)
CSÜTÖRTÖKÖN a Feketeszáru cseresznye előkészületei miatt nincs előadás.
PÉNTEK, SZOMBAT: Feketeszáru cseresznye, Hunyady Sándor világsikert aratott színműve.

KEDDEN ESTE OPERETT-PREMIER: A NÖTLEN FÉRJ. Az operett-irodalom idei termékeinek legjavát, a Nőtlen férj című operettet hozza ki kedden a színház. Ez az operett felülemelkedik a sablonos operettek fölé, amennyiben aktuális társadalmi problémákkal foglalkozik, amellett azonban Vidnai László, a kitűnő szerző, bőven gondoskodott humorról is. Zenéje elsőrangú, táncbetétei ördögöcskő, a színház pedig a legnagyobb színpadon mutatja be a művet. A Nőtlen férj előadását szerdán megismétlik.
PÉNTEKEN LESZ BRASSÓBAN A FEKETESZÁRU CSERESZNYE BEMUTATÓJA. Pénteken este nagy esemény lesz Brassóban. Hunyady Sándor világhírű színdarabját, a budapesti Vigszínházban százszor játszott Feketeszáru cseresznyéjét fogja bemutatni Bérczy Mihály színgazdától kiváló társulata. Ennek a darabnak igazán nem kell reklám. Most játsszák Bécsben és Berlinben és Hollywoodban már megkezdődtek filmre való fel-

vételei is. Hosszas tárgyalások és sajnálatos félreértések elsimulása után Mavrodí színházi vezérigazgató engedélyezte a Feketeszáru cseresznye erdélyi előadásait is. A premier óriási siker mellett zajlott le Kolozsváron, majd Nagyváradon, Aradon adták állandó zsufolt házak mellett. Soha még darab olyan sokszor nem került színre Erdélyben, mint Hunyady csodálatos, szívhezszóló, izgalmas műve. A darab női főszerepét Magyary Frzsebet, a budapesti színházak kitűnő művésznője játssza, mint vendég. A brassói bemutató, amely feledhetetlen élménye lesz a közönségnek, minden valószínűség szerint maga a szerző, Hunyady Sándor is megjel-nik. Csütörtök este a Feketeszáru cseresznye előkészületei miatt nincs előadás.

ROMANIA
PREFECTURA JUDETULUI BRASOV
SERVICIUL TECHNIC AL DRUMURILOR
SI CONSTRUCTIUNILOR

ARLEJTESI HIRDETMEY

Csütörtökön, 1931. évi november hó 5-én, délelőtt 10 órakor a prefektúra palotájában, a műszaki szolgálatnál, nyilvános árlejtés tartatik. Dárste—Bratocea—Văleni—Ploesti vármegyei út, 23+50+ 848 km.-ig, 880 köbméter hasított kövel való ellátására.

Érték 153.300 lej.
Az ideiglenes óvadék az előirányzott összeg 5 százaléka és valamely pénzügyigazgatóságnál letétbe helyezendő.
Felvilágosítást ad a műszaki szolgálat, a hivatalos órák alatt.
A prefekt h.: A szolgálati főnök: Vasilescu kapitány s. k. Ing. G. Dusoian s. k.

Egészségügyi műszaki vállalat

Fürdőszoba, központi fűtés szellőzőberendezések. Vízvezetési és csatornázási munkálatok, szakmérnöki tervezés és vezetés mellett

KERTÉSZ HENRIK BRASSÓ.

Gyümölcsiacsemetét

Sétány- és diszfa, rózsát, vadoncot, mérsékelt árban

Gazdasági Tanintézet Faiskolája
MEDGYES—MEDIAS

Az őszí ültetés a legsikeresebb.
Árjegyzék ingyen

ÁRVERÉSI HIRDETMEY

Dr. Suciu Áron ügyvédi irodájában, Brassó, Bulevardul Regele Ferdinand S. szám alatt, önkéntes, nyilvános, szóbeli árverésen eladásra kerül 1931. október hó 31-én délután 4 órakor egy új, 6 szobából álló modern, kertes kőház és egy építkezési parcella, 3 fronttal. Kiküldési ára előbbinek 264.000, utóbbinak 50.000 lej.

Mindkét ingatlan a Schiel-gyár közelében fekszik.

A részletes árverési feltételek alulírott irodájában délután 4—7 óra között tekinthetők meg.

Dr. Suciu Áron,
ügyvéd.

Az érlelmeszesedés korai „halál” jelent!

Egy orvos beszél hozzád!

Most jelent meg!!

Az érlelmeszesedés természetes megelőzése, gyógyítása és kezelése.

Írta:

Dr. Bucşányi Gyula e. ü. tanácsos, főorvos

A mű kiváló szerzője részletesen foglalkozik az érlelmeszesedés lényegével, az érlelmeszesedés okával, az érlelmeszesedés tüneteivel, természetes gyógykezelésével, mit szabad és mit nem szabad enni és inni stb. Ez a nagyszerű kis könyv, értékes tanácsaival részletes utasításokat ad korunk e veszélyes betegségének megelőzésére elkerülésére és a már meglévő betegség gyógyítására.

Ára 51.— lej, utánvétellel 70.— lej.

Kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályában.

SENZÁCIÓ!

MIKES IMRE
Erdély Utja
Nagymagyarországtól—Nagyromániáig
2 Kötet
fűtve 160.—
egész vászonban 200.—
Kapható minden
könyvkereskedésben.
Megrendelhető a
Brassói Lapok Könyvosztályában

Két hét alatt 7000 példány fogyott el Budapesten
ebből a könyvből!

A modern házasság

Írta: Dr. Wilhelm Stekel tanár. Fordította és jegyzetekkel ellátta: Dr. Gartner Pál.

Rövid kivonat a tartalomjegyzékből:

A házasság formái alakulási — Félelem a házasságtól — A feleség felszabadítása — Megfiatalítás — Az elvesztett szabadság — Szabad házasság és nem szabad szerelem — Vanak-e boldog házasságok — Lelki szerelem — Normális szexualitás — A szerelmi készség elvesztése — Fehér házasság — A szerelmi párválasztás képessége — A szerelem kikristályosodása — Csalódott szerelmesek házassága — Intellektuális megfontolások alapján történt házasság — A boldog szerelem: értelem, szenvedély és lelkiesség — Általános gyónás a házasság előtt — A házasság összeomlása titok következtében — Az ember legbensőbb lelkiességének titkai — Meddig mehet az öszinteség házastársak között — Normális és

kóros féltékenység — Homoszexualitás és féltékenység — A házibarat — Küzdelem a szerelemért — Házasság kölcsönös szabadságzáraddal — A házassági négyzet képtelenség — A házasság előtti és alatti szabadság kételi fegyver — A gyermekprobléma — A monogámia a kultúrember ideális célja — A fiórt — Öregedő házasságok veszedelme — Házasság hűség nélkül — A szabadság összekötőkapocs, míg a kényszer szétrombolja a házasságot — A nemek teljes egyenjogúsága — Az élettárs személyi különválásának tisztelgésben tartása — A szép kiállítás 144 oldalas mű 102 lej.

Főlerakat Románia részére:
Brassói Lapok Könyvosztálya

Fáj a feje?
Ne habozzon 1 percre sem! Legjobb szer az
ALGOCRATINE!
Megszünteti fájdalmaid
10 perc alatt! ~

Heves, kibírhatatlan, gyakran ismétlődő és szinte bódító fejfájás is tíz perc alatt megszűnik az ALGOCRATINE biztos hatása alatt. Egyenesen csodálatos e szer hatása menstruációs fájdalmanál is. Menjen be bármelyik gyógyszer-tárba, vagy drogériába és kérjen egy doboz ALGOCRATINE-t. Vegyen be egy csüttyöt kevés vízzel, nézzen az órára és állapítsa meg, hogy milyen gyorsan következik be a hatás.

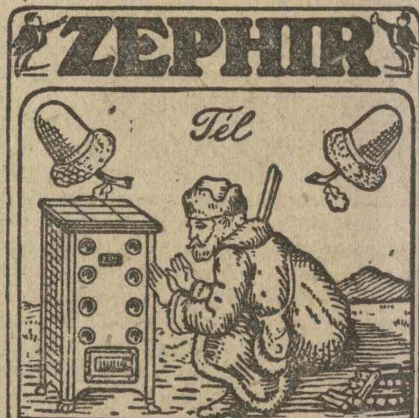
ALGOCRATINE pompásan hat a fej és ideg, fog, menstruációs stb. fájdalma, rheuma, ischiás, grippe stb. esetén. Hatása gyors és biztos: a szívre egyáltalában nem hat károsan. Tegyen próbát egy ostyával akkor is, ha lehangolt és elfáradt nagy fáradalmaktól vagy sok munkától. Azonnali megkönnyebbülést fog érezni. A készítmény tökéletesen ártalmatlan, a szervezet nem szokja meg.

ALGOCRATINE minden gyógyszer-tárban és drogériában eredeti 8, 3, illetve 1 ostyát tartalmazó csomagolásban kapható.

A nagy szállítmány

ZEPHIR KALYHA

megérkezett!

Thomas, Scheeser & Galtz
Brassó

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkkel 12 lej. Vasárnap: 7-50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyeszi hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej, 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

MAROSVÁSARHELYT, főter legforgalmasabb pontján, kétemeletes ház, üzlethelyiségekkel, stb. eladó. Értekezni: Szebeni bank marosvásárhelyi fiókjánál. 15402

ZSUPP-SZALMAT KERES AZUGAI ÜVEGGYÁR. 15407

Diesel-nyersolajmotor 36 HP, kitűnő állapotban, eladó. Pünköszt-malom, Derestye. 15427

Eladó ház, vasúttal szemben, jömeneteli vendéglő szállodával. Cím 15440 sz. alatt a brassói kiadóban.

Új, modern, adómentes ház olcsón eladó. Brassó, Str. Cseti—E. 28. 15429

Két szoba, konyha, üzlethelyiséggel, kerttel és melléképítményekkel sürgősen, olcsón eladó. Sepsiszentgyörgy, Vasut-utca 19. Váradi Péternél. 15419

Eladó kutszivattyu, 12 m csővel, Szabó, Brassó, Cozmesti-u. 20. 15485

Veszek jókarban levő fésülőgépeket és fonót, és egy posztó ványoláshoz kalapács nehéz válloló-gépet. Cím: Bartos kémefestőde, Kézdivásárhely. 15460

Külföldi prima származású hat-hét hónapos Leghorn és Islandi jérce, jutányosan eladó. Ghior fajbaromfitenyésztésben, Simeria, Hunedoara. 15459

Diesel-nyersolajmotor 30 HP, kitűnő állapotban, eladó. Pünköszt-malom, Derestye. 15427

Jól berendezett egyáttéres fűrészbérce adó gőmből készlettel és erdőkkel egyben, betegség miatt. Cím 453 szám a brassói kiadóban.

Allást keres

Fiatal borbély-segéd állást keres, vidékre is elmegy. Leveleket „szerény” jelígre a brassói kiadóba kér. 15456

Pénztárnoknői, vagy elárusítónői állást keres fiatal urilány. Cím 15455 sz. alatt a brassói kiadóban.

Allást nyer

Keresek női tolmácsot, aki magyar, román és német nyelvet tud. Prof. Stefan, Brassó, Uj-ucca 6. sz. 15457

Lakás

Kiadó két szoba konyha fürdőszoba, kerttel. Brassó, Carmatura volt Cenkalja 27. 15425

Művész házaspár keres 2 butorozott szobát, fürdőszobahasználattal, Bukarest központjában. Leveleket „Hevesi-Pfeiffer” jelígre a bukaresti kiadóba. 15412

Házasság

Nőstini óhajtok, nagy cég hivatalnokai vagyok, keresek 25—35 éves csinos övegyet, vagy leányt, szelid, jólelkű, szegényt, vagyontalan. Fényképpel ellátott levelek „Cserelapi” címen a brassói kiadóba kéreknek. 15483

Vegyés

120.000 lej tökével társat keresek malomüzlethez, Csikmegyében. 18 HP Wohanka-motor eladó. Keresek egy 25—30 HP lokomobilt megvételre. Boldizsár, Bukarest, Soc. Pantelimon No. 114. 15454

B. L. Kocsis Béla

Felelősszerkesztő:

Brasov—Brassó, Kapu-utca 56—58. Telefon-interurban: (szek. és kiadóhivatal): 1—77 és 82
Bucuresti—Bukarest I, Bulevardul Schitu Măgureanu 21. — Telefonszám: 363—64

ABRASSOI LAPOK nyomdavidallatának kiadása és eloszlása avariasa. Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420, félre 820, évente 1600 lej.

Fiókiadóhivatal és szerkesztőség Hunyad- és Alsófehérvármegye részére: Déva, Str. Ioan Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza)

MEGBIZOTTAK. Arad: Piața Impăratul Traian 1. (Halmágyi Pál) — Bukarest: Dán Dániel, Gerő Sándor és Kohn Jenő. — Déva: Str. S. Baranțiu 10. (Oszán Kálmán) — Kolozsvár: Str. Dublariilor 7. (vot Timár-utca) (Neumann Ignác) — Marosvásárhely: Benjámín Árpád. Str. Bererle 1. (Sörház-u.) — Nagyszeben: Strada Turnului 13. (Szigetváry László) — Nagyvárad: Str. Nic Jiga 32 (Szabó Gyula) — Szilágyosmilyó: (Hesperin Ernő) — Temesvár: Gyárvaros, Tigris-utca 4. (Halmágyi Pál). — Torda: Str. Regele Ferdinand 25. (Dánes József.)

Központi szervezők, pénzfelvételei jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózsa.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbizottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálnak.